Ч. 106 (14.649). Львів, вівторок 18. травня 1937 Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

6 червоних курінів розбитих

У НЕВДАТНОМУ ПРОТИНАСТУПІ НА БАСКІЙСЬКОМУ ФРОНТІ.

Авас подає: Червоні перевели один протинаступ на Віскарґі, опісля кілька на гору Кольву, становища на шляху Більбао — Дуранґо. Червоні кілька разів змінювали напрям наступу, але кожного разу стримували їх національні скорострільи. Серед пекольної стрілянини червоні курінї відступили з великими втратами — **щонайменше 40 проц. вояків червоних курінів убили, ранили або взяли у полон.**

Національні війська йдуть вперед, не стрічають більшого опору та укріплюють здобуті становища.

Національні літаки збомбардували вчора Валенсію, при чому 30 осіб згинуло і 150 ранено. Чимало будинків знищено.

Міністр внутрішніх справ наказав заслонити всі світла в місті з хвилиною, як настане ніч.

НЕ БУЛО ЗАМАХУ НА ГЕН. ФРАНКА.

Розійшлася поголоска, що у Салямманці викрили замах на ген. Франка. Баскійські націоналістичні кола з Андеї, добре обзнайомлені з подіями в Еспанії, заперечують ці поголоски, мовляв: подібні вістки нераз появлялися за останні місяці, та всі вони були неправдиві

Ляргові Кавалерові не пощастило утворити новий уряд.

ЛЯРҐО КАВАЛЛЕРО ЗНОВУ ПРЕМІЄРОМ?

ПРИЧИНИ ЕСПАНСЬКОЇ УРЯДОВОЇ КРІЗИ.

Негайно після того, як прем. Лярґо Каваллеро подався до димісії, през. Азаня повів переговори з політиками „людового фронту", щоби найти між ними нового премієра. Розійшлися були поголоски, що місію творити уряд дістав міністр маринарки Ґарсія Прієто, але опісля виявилося, що ця місія припала Ляргові Каваллерові. Він буде старатись надати новому урядові більше суцільности, обмежуючи скількість міністерських тек.

Причиною урядової крізи була анархістична революта в Каталонії.

Міністр закордонних справ дель Вайо, вернувшися з Парижа, гостро скритикував внутрішню політику уряду та домагався, щоб уряд енерґійними засобами запобіг якимнебудь заворушенням на майбутнє. Під впливом дель Вая уряд видав суворі постанови у справі Каталонії, викликуючи **невдоволення двох комуністичних міністрів, які подались до димісії. Тоді виконавчий комітет соціялістичної партії рішив, що соціялісти не можуть залишитися в уряді, з якого уступили комуністи.**

Професійні спілки скидають зі себе відповідальність за урядову крізу, домагаються, щоби Лярґо Каваллеро затримав премієрство і ресорт війни.

НЕВДАТНИЙ ПЛЯН.

Приступаючи до зорґанізування нового уряду, Лярґо Каваллеро уложив плян нової орґанізації уряду, що передбачував одно міністерство оборони з 4-ма департаментами: війни, маринарки, летунства й озброєння. Так само штаби сухопутніх, повітряних і летунських сил получились би в один ґенеральний штаб. Найвища воєнна рада під проводом міністра оборони радила би над основними питаннями війни, але рішення належало би до самого міністра. Крім того істнувала би господарська рада під проводом міністра скарбу, до якої належали би всі міністри, що займаються господарськими справами.

Лярґо Каваллеро хотів розділити теки ось як: Комуністи дістали би освіту і працю, респ. лівиця — публичні роботи і пропаґанду, респ. унія — шляхи і торговельну маринарку (один ресорт), національна конфедерація праці — справедливість і здоровля. Катальонській лівиці і баскійським націоналістам припали би два становища міністрів без теки.

Комуністи відкинули проект і відмовились від участи в новому уряді, соціялісти зробили те саме. Тому Лярґо Каваллеро зрікся місії творити уряд.

Чи дійде до анґльо-німецьких переговорів?

Британські урядові кола дементують пресові поголоски, мібито у висліді розмов ґен. Бльомберґа з англійськими державними мужами дійде небавом до анґльо-німецьких переговорів.

ДИПЛЬОМАТИЧНА МЕТУШНЯ В ЛЬОНДОНІ.

Як подає англійська преса, дипльомати, що віхались на коронацію до Льондону, перевели довгу низку нарад. Зокрема мін. Іден приняв у себе 50-ох чужих дипльоматів, що становить справжній рекорд. Найдовше розмовляв мін. Іден з турецьким премієром. Найбільше активности проявляє чеський премієр Годжа й австрійський представник Шмідт. Німецький відпоручник ґен. Бльомберґ переговорював з кількома англійськими державними мужами та зі шефом французького генерального штабу ґен. Ґамленом.

Японці нидіють.

У Японії виявилось при бранках, що великий відсоток (часто половина) новобранців не надається до військової служби. На думку військової влади причина в тому, що молодь перепрацьована, що умовини праці погані. Директор військової служби здоровля домагається, щоб утворити окреме міністерство здоровля.

(Ред.: Як відомо, охорона праці в Японії поставлена на дуже низькому рівні. Японські фабриканти заливають чужі ринки дешевою продукцією тому, що дуже лихо платять робітникам і змушують їх працювати дуже довго).

Ідеольоґічні табори та невтральні держави.

(Від нашого кореспондента).

Женева, травень 1937.

Основою так званої колективної небезпеки є § 16 Ліґи Націй. Він наказує членам Ліґи націй приходити на поміч тому з них, хто став жертвою „неспровокованого нападу" якоїсь іншої держави. Небагато є параґрафів женевської установи, які викликалиб стільки інтерпретацій, дискусій і політичних конфліктів, як саме цей параґраф. Поминаючи трудність, а часом і просто неможливість, устійнити навіть самий факт нападу з того чи іншого боку, не менші перешкоди доводиться переборюти, щоби ствердити що напад цей був „неспровокований". Поки Л. Націй була лише знаряддям версайського „миру", поки Франція неподільно панувала в Женеві при помочі системи союзів і умов з меншими і малими державами, головно на південнім сході Европи, пристосування пакту Л. Н. не робило великих труднощів, чи — кажучи простіше — взагалі всякий спротив намірам Франції, яка все вміла знайти підтримку Англії та Італії, був би безнадійний. Члени Л. Н., який не хотів піддатися її рішенню, не мав іншого виходу, як вихід з Ліґи, як це зробила Японія у звязку з своїм конфліктом з Китаєм.

Таке становище ґрунтовно змінилося, коли вступ СССР до Л. Н. та франко-московське зближення захитали поважно авторитет Франції в Европі та Женеві і зруйнували повільно систему французьких пактів в Европі. Італія не вважала вже потрібним виступати з Л. Н., коли розпочались санкції і далеко не всі члени Л. Н. взяли участь в їх переведенні. В часі африканської війни виявилась особливо різко суперечність між „обовязковим" характером постанов Ліґи Н. та неможливістю примусити членів Ліґи ті обовязкові й імперативні постанови виконати. Европейська дискусія в справі реформи Л. Н. віджила знову в звязку з проголошенням невтральности Бельгії, особливо в Англії, де погляди дуже поділилися; тоді, коли одні пропонують віддати до розпорядження Ліґи Н. могутню міжнародню поліцію, яка малаб силу примусити окремі держави покоритись постановам Ліґи. Інші пропонують обмежити діяльність женевської установи до сфери самих моральних впливів. Невиразне сучасне політичне положення Ліґи Н. потягає за собою і деякі сумніви у відносинах між Бельгією та її сусідами. Звільнившись від мілітарних зобовязань супроти Франції та Англії, бельгійський уряд підкреслив одночасно свою „вірність засадам Л. Н.". Одночасно міністр закордонних справ Бельгії, Спаак дав перед парляментом таке пояснення 16-го параґрафу статуту Л. Н., що — мовляв — інтерпретацію того параґрафу мають давати женевські загальні збори. Але щодо „найповажнішої і найбільш делікатної" точки цього пара-

графу переходу чужого війська через бельгійську територію, то бельгійський уряд, ідучи за прикладом голяндського, проголошує такі засади: 1) перехід цей не може бути доконаний ні в якім разі без згоди самої Бельгії; 2) право на цей перехід можна дати лише в разі спільної акції, коли не всіх членів Л. Н., то в усякому разі сусідів Бельгії.

Рішення Бельгії має не лише теоретичне значіння вже тому, що на південнім сході Европи відбуваються подібні політичні події. Справа переходу війська крізь чужу територію у найближчій війні має на сході Европи без порівнання більше значіння ніж на заході, бо сама небезпека війни тут значно більша. Проголошення бельгійської невтральности та бельгійська інтерпретація 16. параграфу статуту Л. Н. є теж безпосереднім наслідком воєнної небезпеки, яка виринула через східньо-европейські зобовязання Франції. Очевидно, бельгійська преса говорить значно більше, ніж бельгійський міністр закордонних справ, і заявляє виразно, що перехід чужого війська через бельгійську територію може бути дозволений лише тоді, коли Бельгія буде переконана, що якась держава стане жертвою справді неспровокованого нападу, але Бельгія ні в якім разі не хоче бути втягнена у війну через порозуміння Франції з СССР. Флямандський часопис „Нарід і держава" виступає гостро проти кожного застосування 16. параграфу до Бельгії.

Ясно, що деякі держави в центральній та південно-східній Европі йдуть фактично за прикладом Бельгії та скріплюють свою невтральність, що може бути загрожена властиво лише збоку московського війська при його нападі на Европу. Цей факт зраджують надзвичайні гострі атаки московської преси на всі держави, що прилучуються до погляду Бельгії у справі невтральности та 16. параграфу статуту Л. Н. „Ізвестія" з 28. IV. писали, що „німецькі фашисти намагаються при допомозі бельгійської невтральности зруйнувати Л. Н. як знаряддя миру". Найбільше обурює московський уряд та обставина, що тактика Бельгії не лишається без впливу і на Малу Антанту. А відповідальність за все це „Ізвестія" складають в значній мірі на плечі польського міністра закордонних справ Бека, пишучи між іншим: „Полковник Бек продовжує в Букарешті справу, розпочату німецькими фашистами в Брукселі, куди, як відомо, Бек їздив також пропагувати та пояснювати гітлерівську концепцію невтральности". Дуже характеристично, що „Ізв." дуже невдоволені висловленим у „Курієрі Поранним" бажанням Польщі та Румунії лишитися поза межами „ідеольогічного конфлікту" між обома таборами европейських держав. Московський офіціоз бачить у цьому відмову Румунії прилучитися до системи „взаємної допомоги" та поширити ‚взаємні зобовязання держав Малої Антанти". Разом з тим він твердить, що „політика Польщі спрямована на те, щоби позбавити ЧСР оборони проти Німеччини та ударемнити цілу французьку систему безпеки в Европі... Невтральність полковника Бека це активне співробітництво з фашистівськими державами — Німеччиною та Італією — спрямоване на підкопання Л. Н. та системи колективної безпеки. Це політика бльоку підпалячів нової війни..." В перекладі на людську мову ця демагогічна писанина головного органу московського уряду значить, що він пропонує незмінно стару московську засаду: хто не з нами, той проти нас, — і погрожує Польщі і Румунії за їх нехіть стати знаряддям московського імперіялізму.

Скасування чи лише модифікація 16. параграфу статуту Л. Н., який тратить силу супроти держав, що не мають ніякої охоти брати участь в непотрібній їм війні, позбавляє Москву змоги надуживати Л. Н. для воєнної підготови проти „фашистівських держав". Тому Літвінов все стоїть на чолі держав, які намагаються зробити з Ліги Націй знаряддя інтервенції та зародок нових конфліктів. Тимчасом вони зробили те, що женевська установа взагалі втратила значіння і завмерла.

М. Данько.

З української преси.

Нові турботи нашого села.

Під цим наголовком принесло найновіше (18.) число „Свободи" статтю про шляхотське питання в Галичині, яку містимо майже без змін:

Перед кількома днями ми вичитали у „Курієрі Варшавскім" довший допис ендецького кореспондента п. Стефановського. Сама кореспонденція була би може негідна уваги, колиб не факт, що цей кореспондент покликався на авторитет станиславівського воєводи генерала Паславського, що нібито доручив йому познайомитися з організацією загумінкової шляхти в Боднарові коло Станиславова. Значить, що натиск на ту частину українців, що мають шляхотські дипльоми, йде не тільки від запаморочених голов ріжних приватних польських чинників, що мають за ціль розбивати сили нашого народу, але в цій прикрій роботі беруть участь і офіційні особи. Коли при кінці квітня люди в Ісаях, турчанського повіту, повідомили, що тамошній лісничий з фірми Годуля, спольщений чех п. Єнтшке, не дає нашим людям роботи в лісі, доки не викажуться посвідкою, що є членами „шляхотського звйонзку" і „кулок рольнічого", то для такої акції є властива назва і шлях до боротьби. Ще цікавіший факт дійшов до нашого відома в ост. днях, а саме в Турчанщині зроблено забаву для нашої шляхти при співучасті відпоручників влади і там проголошено, як доказ опіки над шляхтою, два посаги по 300 зол. для дівчат шляхотського походження — як дар п. воєводи. Дістаємо щораз більше вісток з краю, що пропаганду між шляхтою веде державна поліція, судді, залізничі урядовці, польські сенатори й посли. Цього роду акція — це вже не пропаганда вшляхотнення почувань до держави. Це вже зовсім явне відновлювання клясової боротьби між українським народом, бо пригадка панщини — вношення ферменту у наше село, а є на це докази, що такі ферменти вже були не раз і не два. Ці діячі від початку повстання польської держави закинули клясові ріжниці серед польського, корінного населення — офіційно не признають шляхотських титулів серед поляків, але коли йде про наш нарід, то вони зовсім не погорджують муринською етикою і докладають зусиль на ослаблення нас. Наша шляхта існує від віків та нікому, ані полякам, ані нам, не приходить на думку квестіонувати національну приналежність селян українців зі шляхотськими титулами. Щойно в останніх пару роках польським шовіністам прийшло до голови, щоб викривлювати історичну правду.

Серед українського народу була і є українська шляхта та бояри. Не тільки поодинокі особи, але цілі села діставали шляхотські титули та були вільні від панщизняних обовязків. Ці титули діставали вони від своїх українських князів та бояр, а коли наші землі перейшли під польську державу, то діставали за ріжні заслуги шляхотства і від польських королів та вельмож. Але ці титули не позбавлювали наших людей приналежности до українського народу, рідної церкви і культури. Є навіть гірські села, де король Собеський організував гр.-кат. парохію для громадян шляхотського походження. Коли би ті громадяни були поляками, то напевно польський король був би їм зорганізував костел, а не церкву. Коли перейдемо цілі смуги, які мають шляхотське населення в горах, чи такі повітах, як Самбірщина, Рудеччина, Равщина і т. д. — то переконаємося, що там нема ані сліду польщини. Спільно у них українська мова, українська культура, традиція, віра і навіть будова тіла доказують, що це українці, а не поляки. Не будемо запускатися в історичні виводи, ствердиуємо тільки з довголітньої обсервації, що наше населення шляхотського походження є від віків українське і всі характери громадяни з цієї верстви при українськім народі залишаться.

Вже нині маємо приклади поважної реакції — бо багато селян боронится від чужих опікунів і в своїй більшості до цієї злосливої організації не приступає. Ясно, що чесні та порядні люди не мають нічого спільного з роботою ренегатів. Ідуть туди самі безхарактерні і продажні типи, що змінюють обряд і відрікаються свого народу. А врешті повстає питання, кому потрібна ця клясова гризня?

Польська держава цього не потребує, бо в державі всі громадяни мають мати рівні права. Коли хтось хоче давати першенство шляхтичеві перед мужиком — той ломить закони і повинен бути караний. Чи потрібне це може польському народові? Також ні! — Польський нарід має так багато злободенних турбот у себе, що йому встрявати в чужі справи нема ціли. Польський мужик чи робітник має так багато власних клопотів і нужди, що бореться за своє існування з таким самим трудом, що й українець. А може ті, що несуть гасла шляхотства, мають на меті добро українського населення?

На це питання відповідати не потрібно. Тут відповідає само життя. Доказують це факти, з якими бореться наше село, що не має засобів на плекання своєї дитини і на варстати праці для зрілої молоді.

Тим розбивачам єдности українського народу байдуже, що наш нарід сповняє совісно свої громадські і державні обовязки, що не спричинює державі ніяких труднощів, та в кожному разі менше робить клопотів, ніж неодно польське політичне угрупування, — що хоче так уладити своє життя, щоб бути самовистарчальним. Є на наших землях одиниці, що злосливо утотожнюють націю з державою і через те роблять все, щоб непольську націю ослабити, бо у своїм засліпленні вірять, що через те скріплять польськість чи державність. Вони не можуть зрозуміти, що під нинішню пору у цілому світі націоналізм без огляду на те, чи він державний, чи недержавний, виростає понад усе. Що національне течія без огляду на те, до якої належить держави, набирає такої тугости, що падуть перед нею всі репресії, які йдуть на зломання природнього національного гону. Український нарід виказав стільки тугости і відпорности, що хоч утратив волю перед 600 роками, хоч утратив клясову еліту — наших бояр і велику шляхту, — хоч український нарід устоявся лише у своїх низових масах, — то коли прийшов час сказати своє тверде слово у час світової війни, створив Українську Державу.

Зокрема мусимо всі з найбільшою гордістю ствердити, що наше селянство виявило стільки питомої культури і патріотизму, якого не знає історія інших народів. Кріпацтво, панщина, малоземельність — важкі умовини життя не зломили душі нашого села. Хоча ми втратили свою державність на Україні через червону Москву, то український нарід не заломився. Перебуває найтяжчі хвилини — бо дальше виявляє знову найвищу міру національної живучости. По всіх усюдах, де він живе, голод, тюрми, табори та розстріли, — але український нарід кріпшає, національна свідомість і національна сила зростають, підноситься українське господарство — культура. Люди тверезо думаючі це бачать, але не всі вміють витягнути з цього розумні висновки. Замісць шукати доброзичливого зближення, замісць піддержати ту велику ініціятиву до піднесення рідного господарства, — деякі суспільні кола в Польщі підсувають польським керуючим кругам думку, щоб поставити нас поза скобки прав повних громадян та спинити наш національний гін до самостійного культурного і господарського життя.

На тлі шовінізму деяких польських кол виросла злочинна теза, що слід би не допустити до повного розвитку українського народу, — а одним із засобів повинно би бути розчленування нашого національного моноліту. Так у деяких запаморочених головах виросла думка, що треба нас ділити на реґіональні відламки, як гуцулів, бойків, лемків, волиняків, подоляків — а тепер видумали ще і шляхту.

Їм байдуже, що український нарід терпить велику матеріяльну нужду, що не має землі ані заробітків, що молодь позбавлена варстатів праці, що замкнені межі для еміґрації, що куль-

турні й гігієнічні умовини на нашому терені жахливі.

Ці, нібито, опікуни йдуть між наш нарід і воскрешують середневіччя, бо творять організації „шляхти загродової" і вносять фермент, якого досі не було. Маємо наочні докази, що якісь типи їздять по наших селах — і туманять наших селян шляхотського походження. Хоч по селах існують наші кооперативи, то вони закладають польські „кулка рольніче", щоб підірвати кооперативу. Знаємо випадки, що наш чоловік не дістає по містах праці, або як її дістане, то дістає меншу заробітну плату, як не викажеться посвідкою, що він є дійсним або „вспераййонцим" членом „гнязда шляхти загродовей", чи „кулка рольнічего". Знаємо випадки, що ця акція кинула велику тінь на спокій нашого села. Люди подражнилися до тої міри, що кидаються на себе з ножами і до крайности себе ненавидять. Ті несовісні агітатори забувають, що хто сіє бурю, той збирає громи. Наш нарід боронитьєя і реагує, але є слабодухи, які не видержують і заломлюються.

Панове забувають, що на всіляку акцію наступає реакція. Вже тепер прилюдно реагують наші громадяни шляхотського походження — реагує ціле село. Будемо примушені боронити єдности нашого народу ми всі, політичні, культурні та господарські діячі. Ми перейшли тяжкі проби в нашому минулому, — тож перебудемо й цю. Але витрачену енергію з цього приводу можнаб обернути на працю багато кориснішу для всіх.

З церковних справ.

ПРЕОСВ. ЛАДИКА В ГАЛИЧИНІ.

Преосвященний Ладика, єпископ гр.-кат. українців у Канаді, приїхав на днях до Львова і замешкав у оо. Василіян при вул. Жовківській. Тут він побуде якийсь час, опісля виїде з новозвисвяченими духовними з поворотом до Канади.

СВЯЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПАПСЬКІЙ КОЛЕГІЇ В РИМІ.

В днях 11., 17. і 18. IV. ц. р. відбулися в Українській Папській Колегії в Римі священичі рукоположення, що їх перевів єпископ для східного славянського обряду Александер Євреїнов. Ступінь піддияконів одержали: Бобак Іван з Пряшівської Єпархії; Волошин Богдан і Качур Степан з Мукачівської Єпархії; Винничук Василь і Татарнюк Михайло зі Станиславівської; Букатко Гавриїл з Крижевацької; Плекан Мирон з Філядельфійської еп. Богачевського і Слабода Йосиф з Пітсбурської еп. Такача. Дияконські свячення дістали Дида Василь, Гриник Микола, Миляник Юрій, Прокопів Володимир, Царик Микола — всі з Перемиської Єпархії; Бабяк Іван, Гринюк Степан з Філядельфії; Кнапик Михайло і Павел Іван з Пітсбурга; Прийма Клим з Бразилії. Священиками стали: Дячишин Петро і Рокицький Ярослав з Архиєпархії Львівської; Остафіїв Авксентій і Гірняк Йосиф зі Станиславівської Єпархії; Грігаші Юлій і Костивал Іван з Пітсбурга; Кулишір Петро з Мараморошської і Слюсарчик Адам з Перемиської Єпархії.

ЧОМУ ШИРИТЬСЯ ПРАВОСЛАВІЯ У ПРЯШІВСЬКІЙ ЄПАРХІЇ.

Під наголовком „Дух о. Ханата шириться у Пряшівській Єпархії" читаємо в найновішім числі ужгородського „Українського Слова":

Перед кількома роками гр.-кат. священик москвофіл **о. Ханат** у Чертіжнім на Пряшівщині, перейшов на православія, бо, між іншим, не подобалось йому, вже перед самою смертю (!), що на просторі Пряшівської Єпархії, ще від прийняття християнства, відправляють Службу Божу народнім, а не московським виговором, як це почав він практикувати у своїй парохії. За собою потягнув він очевидно й вірних, щоб з більшим ефектом захитати душпастирську діяльність гр.-католицького священика.

В дусі о. Ханата зрусифіковано, пер фас ет нефас всі центральні церковні школи й установи у Пряшівщині, а на сторінках єпархіяльного офіціозу, під редакцією професора теольогії (!), почалася **гльорифікація православних батюшків і московського митрополита Філярета (!).** Видумано, за московськими пастирями, навіть „чуда" (!) на більшу їх честь і славу... (Диви „Изъ тайнъ загробнаго міра...", „Русское Слово" ч. 29—30. з 2. XI. 1935. р):

Деякі гр.-кат. священики не можуть ще й нині зрозуміти, чому наші селяни фанатично вірять, що батюшки „твердше" моляться, а з хорими дітьми йдуть вони потайки до православних, а не до наших священиків, щоб молили Бога за їх видужання. Зацікавленим радимо перечитати наведену нами статтю в „Р. Сл.", а легко розвяжуть „тайну" успіху православної молитви. З неї, між іншим, дізнаються, до яких надприродних успіхів може молитвою добитися православний священик-пияниця, не згадуючи вже очевидно про батюшків тверезих... Щоб ще більше „зблизити наш нарід до Бога", почав Пряшів від якогось часу передавати через кошицьке радіо і Служби Божі московським виговором, а „Руское Слово" до останньої радіової передачі одушевлено закликувало вірних: „Слушайте! Слушайте! Говорятъ Кошицы! Особенно же совѣтуемъ послухати **Архіерейскую** св. Литургію въ первый день Пасхи..."

Поза ствердженням факту, що це все робиться під фірмою пряшівського єпископа Гойдича, здержуємося покищо від дальших завваг на тему цього пресумного явища — кінчить „Українське Слово".

СЕКТА АДВЕНТИСТІВ НА ЗАКАРПАТТІ НЕПРИЗНАНА.

На основі розпорядку Шк. Реферату в Ужгороді ч. 144.842/37 секта адвентистів не творить признаної державою віроісповідної громади. Тому приналежним до тої секції в катальогах і свідоцтвах в рубриці, віроісповідання або релігія будуть писати: „безконфесійний" або „без віроісповідання".

У царстві Сталіна.

РОКОВИНИ.

Совітські часописи, що появилися 12. ц. м. присвятили чимало статтей зїздові російської соціял-демократичної партії, що відбулася 1907 р. у Льондоні; взяло в ній участь 92-ох большевиків, 85-ох меншевиків, 54-ох бундівців, 45-ох поляків і 26-ох лотишів. Поляки і лотиші підтримували большевиків, бундівці — меншевиків. Згадані статті підкреслюють „зраду" меншевиків, які обстоювали співпрацю з легальними партіями.

КІНЕЦЬ ОДНОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ КАРІЄРИ

З Москви подають, що відомого польського комуніста, б. посла Домбаля арештували під замітом троцькізму та шпіонажі; йому загрожує розстріл.

ПАПЕРОВА КОНСТИТУЦІЯ.

(Офінор). 8. ц. м. відбулось засідання Центр. Викон. Комітету СССР на якому стверджено, що вибрані представники населення не зважаючи на накази своїх виборців, не роблять звітів перед ними і взагалі не виконують своїх посольських обовязків. В районових виконавчих комітетах та в сільських радах і далі кооптують — не зважаючи на заборону — членів замість вибирати їх. Подібні повідомлення приходять і з інших районів України та інших немосковських земель, що не мають найменшого довіря до нової конституції.

МОРОКА З КАНДИДАТАМИ.

(Офінор) „Правда" з 27. IV. подала статтю під наголовком: „Що виявили вибори до одеських партійних органів". А виявили вони таке: „Самоусунення представників райкомів від керовництва виборами і формалістичне обговорення кандидатур допровадили до того, що в поодиноких партійних організаціях вибрано до партійних комітетів комуністів, скомпромітованих і виключених з партії за те, що розвалювали партійну роботу. Дуже поширено явище, що кандидати ухиляються від кандидатур, мовляв вони непідготовані, перетяжені партійними обовязками та фаховою працею, малограмотні і т. д. Деякі хочуть цим просто уникнути критики своєї попередньої діяльности. Партійний провід і партійні організації не знають багатьох комуністів. Вибирають вони людей переважно всім відомих, секретарів партії, директорів фабрик,

ЮРІЙ ДОЛИНА. 2

З манджурської фільми.

2) „КАВЕЖЕДЕ" і „МАНТЕЦУ".

Ті два слова, що звучать немов муринські заклини, почуєте кожного дня у Харбіні. Та не чародійні слова, це скоріш рефрен прогомонілої пісні. Це, просто, назви двох могутніх залізничих товариств, що панували майже безконкуренційно в Манджурії. Тайна їх могутньости була в тому, що в кожного за спиною стояла велика держава. Коли „Ка-ве-же-де" (Китайская восточная железная дарога) будувала, на перехресті двох залізничих ліній, місто Харбін, це тому, що за спиною в неї стояла Росія. „Ман-тецу" (японське слово, означає південну залізницю) володіла півднем Манджурії. Будувала залізниці, міста та оселі. Кольонізувала, закладала фабрики і копальні вугілля й золота нарешті спровадила свої військові гарнізони.

Мантецу існує до сьогодні.

Після Кавежеде залишився тільки спомин. Та спомин цей ще живий. Досить перейтись вулицями Харбіна, щоб про це переконатися. Ось школа, лікарня, концертова саля і купецьке касино побудовані заходами або при допомозі „Кавежеде". Плити тротуару харбінських вулиць носять її стемпель, а найпопулярніша з харбінських лімонадок носить багатомовну назву „залізно-дорожньої".

Коли приглянемось місцевій публіці, то ця недавня омніпотенція залізничої компанії стане ще більш очевидна. Заможніші харбінці це службовці або частіше емерити „Дороги", як її тут у скороченні, не без деякого сентименту, називають; молоді-ж, сьогодні здебільша бідні і без виглядів на майбутнє, це діти колишніх службовиків дороги.

Ця вулиця спустіла, кажуть мені, бо після ліквідації „Кавежеде" випровадилися і виїхали майже всі колишні службовики, а за ними покинули вулицю всі ті, що з них жили: крамарі, ремісники, фризієри. Хто прийде, — вже прийшов, — на їх місце? Звичайно — японці.

Совітська Росія продала „Кавежеде" Манджурській державі за 170 міліонів єн. Це вже за все разом: кілька тисяч кільометрів залізниці у повній експльоатації, будинки, фабрики, права і концесії, майстерні і копальні. Дешево. Трохи помогло тут побренькування зброєю і вроджена боягузкість „кольоса на глиняних ногах", що хотів якось відвязатися від небезпечного суперника.

Сьогодні дзвонять ще дзвони харбінських церков, ще в саді клюбу залізно-дорожних службовиків почуємо симфонічний концерт музики Чайковського і Римського-Корсакова, ще на „Китайській" жебрають у російській мові а „щі" (капусняк"), водку і поморські котлети найдете на кожному меню, хоч трохи шануючого себе ресторану, але вже є японська дільниця у місті, вже ввечір фіялкові і червоні „неони" балакають до вас майже виключно японською мовою, вже кімоно і гета*) найдете у кожному льокалю і на перехресті кожної вулиці. Навіть у цього третього, інертного і пасивного, але не менше могутнього партнера серед китайського моря, кажуть, повстали японські острови. Та найважніше, що все те, що будується у Харбіні, а будується чимало, всі оці багатоповерхові будівлі із пруттям залізо-бетонових конструкцій, все це — японське.

Харбін цеж перехрестя ріжних впливів на сході Азії. Сьогодні перемогли впливи японські — мабуть на довго

(Далі буде)

*) Деревляні японські сандали.

інжинірів і т. і. Нових людей з пересічних комуністів майже не вибирають. Провід відірваний від мас, це допровадило до багатьох помилок".

ПАНІ З БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ АРИСТОКРАТІЇ ПОДОРОЖУЮТЬ

(Офінор). „Правда" повідомляє з Дніпропетровська, що з Мелітополя виїхала прогулька з 30-х жінок інжинірів і техніків до Москви, що відзначилися активною громадською роботою. В дійсності це жінки секретарів райкомів, голів райвиконкомів, директорів промислових підприємств та інших урядовців, які ніякою громадською працею не відзначились. На подорож цих жінок стягнено з державних та кооперативних установ 20.000 руб.

Таких випадків очевидно дуже багато. Почесть подорожей жінок військових та цивільних бюрократів до Москви започаткував самий Сталін, щоби збільшити свою „популярність", тому й не диво, що вона в короткому часі прибрала — особливо на немосковських землях — розміри небезпечні для московської фінансової господарки. На цій основі повстають розумієтьея й конфлікти між місцевими урядами та московським центром.

Російські брошури
німецького міністерства пропаганди.

ПІД УВАГУ МІНІСТРА ПРОПАГАНДИ ТРЕТЬОЇ НІМЕЧЧИНИ Д-РА ГЕББЕЛЬСА.

В минулому тижні Редакція „Діла" дістала три примірники брошури на 40 сторінок друку п. н. „Речь Адольфа Гитлера на заседании Рейхстага 30-го января 1937 года". Ми думали, що це помилка, або злобний жарт якогось русофільського німецького урядовця — присилати нам, українському щоденникові, промову Фірера Третьої Німеччини у російському перекладі. Тимчасом сьогодні дістали ми аж 9 примірників брошури п. н. „Теория и практика большевизма. Речь Министра д-ра Геббельса на Конгрессе Националь-Социалистической Рабочей Партии Германии в г. Нюрнберге (Сентябрь 1936 г.)". Виходить, що це ані помилка ані поганий жарт, лише щось гірше: хтось, хто розсилає ті брошури, є видно переконаний, що російською мовою можна ширити протикомуністичну пропаганду серед не-росіян. Не маємо права говорити в імені інших слав'янських народів, однак щодо себе, українців, мусимо рішуче застерігтися проти такого підходу. Просимо подумати, що сказали б редактори якогонебудь поважного німецького щоденника у Берліні, коли б їм присилали у більшій скількости примірників промову італійського премієра п. Муссоліні а у чеському перекладі?! Ми певні, що д-р Геббельс добре знає, що у Галичині, зокрема у Львові, **нема автохтонів-росіян**. І тому ми при найкращій волі не мали б навіть кому дати прочитати ті промови, бо російську мову в Галичині взагалі мало хто знає, далеко менше, ніж мову німецьку. І тому й російські комуністи, творючи свої ячейки на тутешньому українському ґрунті і ведучи серед місцевого українського народу свою розкладову роботу — користуються виключно українською мовою.

Тому просимо панів з німецького міністерства пропаганди не ображувати нас, український щоденник, який твердо стоїть на антикомуністичній платформі і бореться проти московської окупації Наддніпрянської України, присиланням промов офіціяльних представників III. Німеччини у російському перекладі. Українці можуть читати протикомуністичні промови чужинецьких достойників або у своїй або їхній рідній мові, — в усякому разі посередництва **російської** мови не потребують.

—o—

Допомога воєнним вдовам
і сиротам.

Загальні Збори Т-ва „Український Фонд Воєнних Вдовиць і Сиріт" у Львові.

Дня 11. ц. м. відбулися X. Звичайні Загальні Збори Т-ва „Український Фонд Воєнних Вдів і Сиріт" у Львові. Голова Т-ва, відкриваючи Заг. Збори, згадав померших членів та вдів. Опісля секретар Т-ва подав звіт з діяльности. В мин. році Управа рішила управильнити виплати підмог зареєстрованим у Т-ві вдовам, сиротам та батькам. У тій цілі Управа провірила зголошення вдів та усталила виплачування місячних та святочних підмог.

З кінцем 1936 р. було в Т-ві зареєстрованих 394 вдів та сиріт. З того 235 найбідніших вдів користало в мин. році з підмог Т-ва й дістали разом 11.552.63 зол. Є це поважний зріст у порівнанні з попереднім роком (у 1935. р. виплачено на ту ціль зол. 4.813.58).

Позатим Управа найпильнішу увагу присвячує вихованню сиріт, дбаючи про те, щоб дати громадянству корисних громадян. У тій цілі Управа приміщує в ремісничих бурсах у Львові тих, що хочуть учитися ремесла й оплачує удержання, або дає поміч тим, що вчаться у школах. З таких підмог користає 9 сиріт, з того 1 студіює в університеті у Мінхені, 4 кінчать гімназії (3 у Львові, 1 уТернополі), 3 учаться ремесла у Львові (фризієр, столяр і кравець) та 2 малолітніх сиріт, приміщених у Сирітському Захисті в Косові. На підмоги в науці видало Т-во в мин. році 1.987.90 зол. (у 1935. р. виплачено на ту ціль 831 зол.).

Тим способом виплачено на підмоги й поміч у науці 13.540.53 зол. і це є поважний зріст видатків у порівнанні з попередніми роками.

З інших видатків виплатило Т-во 1.600.90 зол. на завідування (адміністрація). Канцелярія Т-ва приміщена тепер в одній окремій кімнаті при канцелярії УКТОДІ.

У звітовому році мало Т-во такі приходи: 14.725.81 зол. зі жертв, 1.379.40 зол. з членських вкладок, 455.38 зол. з р-ку відсотків від льокат. Разом мало Т-во доходів на суму зол. 16.375.06; розходів було зол. 15.141.43, отже лишилася надвишка на 1937. р. в сумі зол. 1.233.63.

На найближчий рік Т-во потребує коло 16.000 зол. на покриття своїх потреб, а саме: 71 вдів на підмоги по 5 зол., себто місячно 355 зол., річно 4.260 зол.; 13 вдів на підмоги по 10 зол., себто місячно 130 зол., річно 1.560 зол.; 1 вдова на підмогу 25 зол., себто річно 300 зол.; 148 вдів на підмоги по 5 зол. 4 рази в році, річно 2.960 зол.; 6 вдів на підмоги по 10 зол. 4 рази в році, річно 240 зол.; 9 сиріт на шкільні підмоги місячно зол. 220, річно 2.640 зол. Разом зол. 11.960 зол. Кошти завідування 1.600. Разом зол. 13.560 зол. Позатим є ще 71 зареєстрованих вдів, що їх не можна було ще склясифікувати з браку інформацій та вдови, що зголошуються в цьому році. Для них треба призначити 2.500—3.000 зол. річно.

На добуття потрібних фондів випрацювано відповідний плян, який Управа постепенно реалізує. Згідно з цим пляном Управа звернулася до всіх кооператив з проханням вступати в члени Т-ва та до центральних установ з проханням складати відповідні жертви. Акція ця щойно в початках (хоч вона ведеться вже від грудня м. р.) і тому не можна ще сказати, який буде її вислід. Всеж таки дотепер вже вдалося позискати поважне число членів та добровільних жертв, з яких на перше місце висувається жертва Центросоюзу у Львові в сумі зол. 500 та зол. 100, зложених службовиками ЦС. з нагоди іменин дир. Ю. Шепаровича.

Кінчаючи звіт з діяльности за 1936. р., Управа Т-ва уважала своїм обовязком подякувати українській пресі за прихильне відношення до Т-ва і безкорисне поміщування заклику, усім повітовим організаторам, що переводять прилюдні збірки в хосен воєнних вдів і сиріт по поляглих членах УГА та „Народній Лічниці" за безкорисне лікування вдів.

По признанні абсолюторії уступаючій Управі Збори вибрали Управу на 1937. р. в тому самому складі, що в попер. році. Управа Т-ва уконституувалася так: голова о. д-р Лев Глинка, І. заст. голови радн. інж. Юліян Мудрак, ІІ. заст. голови Методій Гебус, секретар Осип Стецура, скарбник дир. Семен Український. Члени Управи є: дир. М. Бойковський, інсп. М. Брилинський, д-р О. Степанів-Дашкевичева, ред. О. Кисілевська, д-р Л. Максимонько, д-р Р. Мармаш, В. Маслякова, інж. А. Мельник, І. Палієва, адв. І. Рудницький, о. д-р Сампара. Члени Контрольної Комісії: проф. А. Березовський, дир. О. Радловський і д-р Ю. Савчак.

VI. Зїзд українських природників
і лікарів.

В неділю 16. травня 1937 р. в год. 9. рано проф. д-р В. Левицький, як голова Організаційного К-ту, відкрив у повній ущерть салі Музею Наукового Т-ва у Львові VI. Зїзд Українських Природників та Лікарів, витаючи учасників та представників установ і преси. Зазначує, що з Чехословаччини приїхав тільки один учасник, з Буковини представники не прибули через паспортові трудноці. Згадує померших українських робітників науки, яких память вшановано повстанням з місць. Опісля д-р В. Левицький коротними словами представляє стан української науки на наших землях, яка при всіх трудноцах і браку власних варстатів праці, всебічно розвивається. Звертає увагу, що свобода наукової праці в УССР спутана політичною тенденцією. Висказує бажання, щоби в недовгому часі міг відбутися зїзд представників української науки з усіх українських земель.

До Президії Зїзду ввійшли: **д-р В. Левицький, д-р І. Раковський, д-р В. Бригідир, д-р П. Герасименко, д-р В. Кубійович, д-р М. Долинський, д-р О. Козакевич, д-р Я. Грушкевич, д-р Т. Бурачинський, д-р М. Музика.** На секретарів покликано: **д-ра Я. Малиса, д-ра З. Храплпвого, м-ра О. Мошпіфовича.**

Від Зїзду вислали дві депеші з привітами, а саме Українській Господарській Академії (з 15-ліття її істнування) та д-рові І. Горбачевському до Праги.

Д-р Я. Малис відчитав численні привіти для Зїзду від: 1) Митрополита Андрея, 2) Д-ра Горбачевського, 3) Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові, 4) Богословської Академії у Львові, 5) Українського Наук. Інституту в Берліні, 6) Українських лікарів Буковини, 7) Спілки Українських Лікарів в Ч. С. Республиці, 8) Вільного Українського Університету у Празі, 9) Українського Педагогічного Інституту в Празі, 10) Українського Техн.-Господарського Інституту у Подєбрадах, 11) Деканату факультету права та сусп. наук Укр. В. Унів. в Празі, 12) Товариства Українських Інжинірів в ЧСР, 13) Центр. Т-ва „Просвіта" в Ужгороді, 14) Української Бібліотеки ім. Петлюри в Парижі, 15) Спілки Українців в Німеччині, 16) УНДО (Львів), 17) СУА, 18) „Просвіти", 19) РСУК-а, 20) ТОПІЖ-у і т. д., разом ок. 50 привітів від ріжних установ, організацій та окремих осіб.

По перерві д-р А. Ластовецький виголосив виклад „**Промені Рентґена та структура матерії**". Замісць викладу д-ра В. Гузара, що на Зїзд не

міг прибути, д-р **Р. Цегельський** виголосив виклад „Фізикальні проблеми останньої доби“. Учасників Зїзду 142.

На тому перше спільне засідання замкнено в год. 12-ій. З черги відбулася спільна знимка. Наукова праця велася по секціях.

Поза науковою діяльністю, в суботу в год. 8. вечором відбулися товариські сходини при чаю в салях Української Бесіди. В неділю в год. 8. веч. відбулась там спільна вечеря, на якій було ок. 150 осіб, учасників Зїзду і гостей. Принагідні тости виголосили: д-р М. Музика, д-р Т. Бурачинський, д-р І. Брик, д-р Грушкевич, д-р І. Раковський, ред. І. Кедрин, інж. А. Палій і д-р В. Левицький. Після вечері учасники перевели при музиці (орхестра п. Яблонського) милий час до пізньої ночі. Зразковим уладженням вечора зайнялася Філія Т-ва Охорони Дітей і Опіки над молодю; самі пані з Т-ва подавали вечерю. В. 7 год. ранком в неділю учасники Зїзду оглянули централю „Маслосоюзу“, після чого Дирекція „Маслосоюзу“ гостила гостей сніданком.

Друге й останнє спільне засідання всіх секцій відбулося в понеділок 17-го ц. м. **Д-р В. Левицький** заявив, що Організаційний Комітет виготовив проект статуту зїздів та буде його придержуватися на будуче.

Д-р М. Музика подає хід нарад **лікарської секції**. Відбула вона 2 засідання, де виголошено **15 рефератів**. Реферати стояли на правдиво-науковому рівні, дискусія жива, а скількість присутніх велика. Відпали реферати д-ра Добриловського, д-ра Ортинського та д-ра Гузара. Опісля д-р В. Бригідер подав хід нарад секції **природників**. Секція відбула два засідання, виголошено разом 22 реферати, з вімком двох з причини відсутности референтів. Звідомлення з **географічно-більоґічної підсекції** подав д-р В. Огоновський, що відбула одно засідання, де виголошено 4 реферати.

Звідомлення **матем.-фізич. підсекції** подані д-р В. Левицький. Секція ця відбула 2 засідання, на них виголошено 7 рефератів. Рівночасно д-р Левицький, з жалем підчеркує малу участь в працях підсекції, де є самих учителів середніх шкіл кільканацять.

Науково технічна підсекція відбула 2 засідання.

На внесок д-ра Левицького вибрано Організаційний Комітет, що займеться організацією та підготовою слідуючого Зїзду. В склад його ввійшли представники всіх секцій.

Вкінці дякує д-р В. Левицький Організаційному Комітетові за його праці, Президії та голові Н. Т. Ш. ім. Ш., всім Вп. Паням з Т-ва Опіки над Молодю, що занялися приготуванням господарської частини Зїзду та за їх велику й безкорисну працю, як також директорові Маслосоюзу п. Палієві за щирі слова привіту й гарну та сердечну гостину. На цьому Зїзд закінчено.

—o—

За піднесення села на вищий рівень життя.

Закінчення курсу господарських інструкторок.

В суботу 15. ц. м. відбулося святочне закінчення курсу господинських інструкторок при Т-ві „Сільський Господар“ у Львові, що тревав 6 і пів місяця (від 1. листопада 1936. р. до 15. травня 1937.). Рано відправив тиху Службу Божу парох церкви св. Петра і Павла о. Дуткевич, бо курс відбувався ввесь час при вул. св. Антонія ч. 7. Опісля в домівці курсу гості захоплювалися дійсно гарною виставою ручних робіт, що її виконали самі курсантки під проводом своїх учительок. Майже всі ручні робітки були з трикотарства. Офіційне закінчення курсу відбулося в год. 5.30 пополудні. Голова Т-ва „Сільський Господар“ **п. Мирон Луцький** підкреслив вагу і значіння курсу та побажав курсанткам якнайкращих і успіхів у їх важкій праці над здвигненням українського селянства на вищий рівень господарського і культурного життя. Відчитав теж привіти, що наспіли на закінчення курсу, між іншим привіт подяку від білоруського діяча о. Татариновича.

З черги з обширної промови управительки курсу **д-ра Харитї Кононенко** присутні представники преси і відпоручники деяких центральних установ довідалися про умовини праці курсанток. На курс вписалося 30 дівчат, але довелося приняти лише 27 учасниць. Курс закінчило 22 курсантки, бо 5 мусіло залишити його чи то з родинних причин чи тому, що дістали посади. На курс приймали лише курсанток з середньою освітою. Дві курсантки мали вищі студії. Крім учасниць з Галичини, більшість яких походила зі села, на курс приїхала одна білорусинка та одна еміґрантка з В. України.

На курсі викладали фахівці такі предмети: куховарство, трикотарство, крій і шиття, хатнє господарство, кухонну хемію, загальну гіґієну і гіґієну жінки, про ґрунт та рослини і погноювання, городництво, садівництво, птахівництво, вcaseготівка паш, годівля домашніх тварин, молочарство, пасічництво, лічничі зела, управа, перерібка і збут льну та конопель, народнє господарство, кооперація, методи праці серед сільського жіноцтва, організація і праця Т-ва „Просвіта“ та інших установ, організація і праця Т-ва „Сільський Господар“, плекання народнього мистецтва, ведення пансіонів та інші предмети. Крім викладів теоретичних, що відбувалися від год. 3-ої до год. 7-ої пополудні курсантки відбували практику в ранішніх годинах з таких предметів, як: куховарство, трикотарство, крій і шиття та інших. Практику з годівлі домашніх тварин, городництва та садівництва відбули курсантки при монастирському господарстві оо. Студитів на Кайзервальді. Крім того відбули курсантки цілий ряд екскурсій та прогульок з науковою метою. Оглянули державну городничо-садівничу школу та наші економічні підприємства. Були на кількох виставах образів, на „вечорі народньої ноші“ та інших корисних і цікавих для них імпрезах.

Дуже обширно на курсі викладали про кооперацію. А щоб учасниці могли докладно ознайомитися з веденням кооперативи, основано при курсі кооперативу, що вела під проводом дир. Грабара шкільну крамничку та харчівню. Всі дівчата мали змогу перейти практично працю в Надзірній Раді та управі, що змінялися з тією метою що місяця.

Користаючи з нагоди, що „Сільський Господар“ уладив шестиденний курс для інструкторів Хліборобського Вишколу Молоді, вислухали курсантки і викладів на цьому курсі та дістали відповідні свідоцтва.

При курсі був інтернат для курсанток, де мешкало 13 курсанток під доглядом одної з учительських сил. Оплата за курс 15 зол. місячно, але деяких курсанток взагалі звільнили від оплат або їх бодай зменшили. Курсантки обідали обовязково в кооперативній харчівні. Деяких курсанток вислали на курс філії „Сільського Господаря“ і допомагали їм матеріяльно цей курс закінчити. Ці курсантки будуть опісля працювати при¬ цих філіях „С. Г.“ як інструкторки. Вкінці д-р Х. Кононенко давала життєві поради курсанткам в їх праці на селі. Зворушливу промову з подякою для Головної Ради „С. Г.“ та управительки курсів виголосила в імени курсанток п-а Литвинська, а курсантка п-а Мацех вручила голові М. Луцькому гарний альбом. Не менше зворушення між присутніми викликало вручення китиці квітів з вишитою подушечкою управительці курсу п-і д-р Х. Кононенко, яка побажала спеціяльно курсантці білорусниці якнайкращих успіхів в її практиці серед білоруського жіноцтва. Від дирекції Т-ва „Сільський Господар“ і прелеґентів попрощав інж. **Романенко** і після того запрошені гості перейшли до буфету і провели час на милій гутірці. На закінчення курсантки в ревії-сатирі підхопили дотепно деякі „прикмети“ прелеґентів та ввели присутніх у веселий настрій.

Слід підкреслити, що майже всі курсантки вже розїзджаються до праці в характері інструкторок при філіях „С. Г.“ і тому Т-во „С. Г.“ відкриє найближчої осени третій з черги курс, щоб усі філії „С. Г.“ мали такі сили.

—o—

На важній стійці.

Ювилей 27-літньої праці Кружка і шкіл Р. Ш. ім. Б. Грінченка у Львові

Минулої суботи і неділі кружок і школи Р. Ш. ім. Б. Грінченка у Львові святкували під протекторатом Митр. Андрея 27-ліття своєї важкої праці у Городецькій дільниці, де — як відомо — мешкає дуже багато українських робітників і безробітних. Тому школи Р. Ш. ім. Б. Грінченка сповняють дійсно дуже важливу національну місію, бо рятують українські діти перед денаціоналізацією.

У суботу 15. ц. м. о. кат. Василів відправив поминальне богослуження у храмі св. Юра за померших учителів, учеників (ць) та членів кружка. Вполудне Преосв. Никита та о. мітрат Базюк відправили панахиду за душу бл. п. Степанії Панкевичівної, добродійки кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка.

В неділю 16. ц. м. рано Преосв. Никита в асисті о. прал. Л. Куницького та діяконів відправив Службу Божу під голим небом перед вівтарем біля храму св. Юра в намірені згаданого кружка, виголосив патріотичну проповідь та довершив акту посвячення гарно мережаного прапору народньої хлопячої школи ім. Б. Грінченка. Перед каплицею уставились діти всіх львівських шкіл Р. Ш., захоронок та багато громадян. Біля прапору стануло 24 кумів, представників ріжних центральних товариств і визначних громадян, між ними добродійка шкіл ім. Б. Грінченка п-і К. Старецька, що записала їм велике своє майно. Після того відбулася дефіляда шкільних дітей перед прапором, членами Головної Управи та Виділу кружка Р. Ш. Крім того окрема делеґація під проводом голови кружка дир. А. Мудрика удалася до Митроп. Шептицького, який дав архиерейське благословення і перший вписався до пропамятної книги. Опісля до 11-ої год. вбивали цвяшки до прапору та складали датки.

В полудне відбулася в салі Народнього Дому святочна академія, на яку склалися хорові продукції, реферат, декламації і хоровід учениць дівочої школи. Академію започаткував збірний хор хлопячої і дівочої школи Р. Ш. ім. Б. Грінченка, що під управою учит. Г. Терлецького відспівав гимн Р. Ш. Зчерги голова кружка Р. Ш. дир. А. Мудрик підкреслив вагу і значіння праці кружка та шкіл ім. Б. Грінченка. По черговім виступі збірного хору обох шкіл, що відспівав „пісню шкіл ім. Б. Грінченка“, проф. Я. Кузьмів виголосив короткий реферат про історію, розвиток і працю кружка та обох шкіл. Слід згадати, що накладом кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка появилася коротка історія п. н. „25 літ праці“. Далі хор дівочої школи під управою учит. І. Костевої відспівав зовсім удатно пісню „Зоряні ночі“ — М. Підгірянки-Б. Кудрика та народню пісню „Женчичок“. Дві прегарні деклямації учен. І. Капарник, яка з хистом доброї рецитаторки віддеклямувала вірш Б. Грінченка „Серед поля“ та Л. Українки „Contra spem spero“, викликали бурю оплесків. Дуже добре випала теж сценічна картина Ю. Шкрумеляка: „Наша школа — наша мати“ у виконанні одної учениці та учеників хлопячої школи. По перерві п. І. Олексин відчитав низку привітів, між ін. від Преосв. Івана, УПР та УНДО, Головної Управи Р. Ш. та інших центральних установ. Після того хор хлопячої школи відспівав ще дві пісні. Чи не найкращою точкою програми був хоровід укладу учит. А. Єзерської, що його виконали прегарно учениці дівочої школи. Найкращим признанням були невмовкаючі оплески. При кінці виступив збірний хор, що відспівав відому пісню Б. Грінченка „До праці“. Академія закінчилася відспіванням нац. гимну. На жаль, публика на академії не заповнила салі. В перших рядах бачили ми Преосв. Никиту, голову УПР. пос. В. Мудрого, голову кружка дир. А. Мудрика та представників наших центральних установ. Це свято виявило теж наглядно, що українська молодь шкіл Р. Ш. виховується дійсно на свідомих членів своєї нації.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Поет, який бомбардує сусідів.

В Італії живе собі людина, яка, на диво, не лише не боїться великого Мусолінія, але навіть чимало мороки йому придбала. Тою людиною є славний поет Габрієль Данунціо, що своєчасно добув для Італії пристань Реку-Фюме. Данунціо всі шанують і поважають, томуто й може він безкарно робити, що тільки хоче. Уже 15 літ живе Габрієль Данунціо на самоті, у своїм замку над прегарним озером Гарда. Своїми химерами й своєю непогамовною амбіцією турбує він італійську владу та своїх сусідів.

У своїм замку панує Габрієль Данунціо наче якийсь незалежний володар. У нього є своя власна міліція, ба навіть власна артилерія... Габрієль Данунціо має свої великопанські незвичайні химери. Про них найкраще свідчить подія, що трапилася недавно. Недалеко замку Данунція побудував собі якийсь багатий, німецький промисловець віллю-дім, новітню каміничку та помалював її на рожево.

Ця рожева барва віллі промисловця страшенно схвилювала Данунція. На його думку ця барва псувала гармонію і псувала вигляд гарного краєвиду над озером Гарда.

Грізний ультімат.

З уваги на те вислав Данунціо до згаданого промисловця свого секретаря з домаганням, щоб він до 24-ох годин перемалював свою віллю на помаранчевий кольор.

Промисловець висміяв це домагання Данунція й заявив, що з приводу чиєїсь химери навіть не думає виставляти себе на нові видатки. Одначе Габрієль Данунціо не хотів уступити. У його замковому городі-парку був староримський човен, що до нього прикріпили старосвітську гармату. Підчас національних свят Габрієль Данунціо стріляє з цієї гармати та в моряцькому одязі приймає гостей, що складають йому побажання.

Інтервенція міністерства.

Данунціо велів спровадити гострі гарматні стрільна та намірити гармату на ненависну рожеву віллю. Згодом вислав знову домагання-ультімат, погрожуючи збомбардуванням віллі. Промисловець негайно попросив помочі в німецького амбасадора в Римі, в префекта, а врешті в італійського міністра внутрішніх справ. Влада почала переговори з поетом Данунціо. Він якось дав себе переконати і зрезигнував із бомбардування віллі промисловця. Міністерство внутрішніх справ обіцяло загонистому та впертому поетові, що на власний кошт перемалює рожеву віллю на помаранчевий кольор. Промисловець погодився на те. Аж тоді велів Габрієль Данунціо повернути дуло гармати в інший бік та залишив у спокою промисловця.

Японські автобусові кондукторки.

Управа японських автобусів намагається всіма способами піднести дохідність своїх підприємств. Тому їзду автобусами робить пасажирам не тільки якнайвигіднішу і найприємнішу, але хоче теж довести до того, щоб пасажири бачили завжди автобусових кондукторок усміхнених, привітних, але і гарних.

Тому теж заходами дирекції японських автобусових ліній уладжено в Токіо косметичний курс, в якому мусіли брати участь усі кондукторки токійських автобусів.

Спроба дирекції автобусів була справді успішна, бо всі кондукторки — молоді японки ходили незвичайно пильно на курс, засвоїли собі всі косметичні тайни і кожного дня перед працею намагалися своє лице докладно за вказівками учительок прикрасити, припудрувати масувати і т. д. Автобусова спілка надіється, що коли мати у своїх автобусах молодих, гарних, виперфумованих та елегантних японок кондукторками, тоді збільшиться фреквенція на автобусах.

Болотники до жіночих панчіх.

Якийсь англієць зробив винахід, який матиме для жінок а посередньо і для мужчин велике значіння.

Підчас слоти й дощів — в Англії це буденне явище — жінки мають правдивий клопіт із дорогими шовковими панчішками. Болото розпорскується зпід високих обцасів і нові панчішки треба по кількахвилинним проході підчас дощу прати. Очевидно, що панчохи страшенне нищилися і на цьому терпіли не так самі жінки, як радше кишені їх чоловіків. Новий винахід забезпечує і панчохи і кишені перед постійними видатками. Винахід складається з двох алюмінієвих плиток злучених пружиною. Коли починає падати дощ, тоді закладають цей противболотник на кістки ніг, не скидаючи при тім зовсім черевиків. Коли дощ перестане падати, тоді зовсім легко можна протиболотники скинути з ноги й сховати до торбинки. Жінки можуть постійно носити ці протиболотники і в кожній потребі їх ужити. Можна надіятися, що по якомусь часі щезнуть брудні панчохи на жіночих ногах підчас дощу.

Чоловік, який відгадав свою смерть.

В Ню Джерзі (Злучені Держави) помер перед кількома днями чоловік, який означив докладно день своєї смерти.

Купець Осип Фіор, який мав 56 літ, заскочив одного дня свою родину несамовитим повідомленням, що він житиме ще тільки 8 днів. Ніхто з родини не переймався дуже словами купця, бо він був здоровий як горіх, майже ніколи не хорував і зовсім не нарікав на ніякі болі. У присутності цілої родини зладив купець своє завіщання, обговорив з найменшими подробицями свій похорон, замовив домовину, квіти на могилу, заявив, що його мусять поховати у фраку і більше до цієї теми не вертався. Родина відітхнула з полекшою і ніхто більше про несамовиті справи не говорив. По 8 днях вийшов купець з дому та заявив при тім жінці, що перед смертю мусить ще піти на прохід. Коли згодом вернувся домів, по кількох хвилинах повалився без памяти на долівку. Негайно покликали лікаря, який ствердив уже тільки смерть від наглої кровотечі мозку

Оригінальна ворохобня вязнів.

Одною з найславніших вязниць Англії є вязниця для виїмково небезпечних злочинців у місцевості Дартмур. Вона лежить у відлюдній околиці і є окружена непрохідними багнами. З тієї вязниці втеча просто неможлива. В р. 1932 у вязниці Дартмур вибух бунт вязнів, який кріваво згнобили. І ось тепер заноситься там на нову ворохобню з причин зовсім інших, як звичайно.

Звичайно причиною бунтів у вязниці Дартмур є або недостаточний харч або невідповідне поведення з вязнями. Тепер ніодна з тих причин не відограє ролі, а невдоволення між вязнями має зовсім іншу причину. А саме — вязні в Дартмур довідалися, що в Італії з нагоди уродин наслідника престолу, проголошено цього року амнестію. Тому, що коронація короля не „потягнула“ за собою ніякої амнестії, вязні є невдоволені і бунтуються.

Управа вязниці поробила всі старання, щоби не допустити до бунту. Більш небезпечних вязнів уміщено частинно в підземних казаматах, а частинно перенесено до інших вязниць.

—o—

КОРОНАЦІЙНА ФІЛЬМА.

Вже дві години після закінчення коронаційних церемоній кентерберійський архієпископ і князь Норфольку оглядали в одній із льондонських кін коронаційну фільму. Це було радше засідання цензурного комітету. Цей комітет мав вирізати з 3.000 м. ленти все те, що на їх думку не годиться до прилюдних сеансів. Сеанс тривав годину й 20 хвилин. Цензура спротивилася тільки одній сцені, коли королева Марія підносить підчас коронації хусточку до очей. Відтак відбулась технічна цензура. З фільми [illegible] лишилося більше як 300 м.

—o—

ПОДВІЙНЕ САМОГУБСТВО У ДВОБОЮ.

В Еcсігу скоїлась подія, яка навіть найбільшому циникові зморозить кров у жилах. Два приятелів, 24-літній Горваті і 21-літній Балас виконали самовбивство при помочі двобою на кріси. Оба станули проти себе і на команду Горватія вистрілили до себе одночасно. Горваті згинув на місці, а Балас упав важко ранений і вмер щойно по кількох годинах. Як причину спільного самогубства подали оба вісмаження життям

ЖЕРТВА РОБІТНИЦІ.

До одної лічниці в Шотляндії зголосилася недавно якась бідно одягнена жінка, яка хотіла зложити свою жертву на лічницю. Своєю жертвою хотіла вона виявити свою вдячність за дороге і запопадливе лічення якого вона колись у тій лічниці зазнала.

Незнайома жінка домагалася побачення з сестрою Крейтон, яка її перед 20 роками доглядала. Їй вручила вона якусь пачку. Коли доглядачка її розвинула, знайшла там 100 штук однофунтових банкнотів. На повний счудовання запит заявила стара жінка, що вона ці гроші заробила як фабрична робітниця і не хотіла, щоб її прізвище виявляти.

МАТИ ПРЕЗИДЕНТА РУЗВЕЛЬТА ПРИЇДЕ ДО ПАРИЖА.

Сара Рузвельт, 83-літня мати американського президента приїде на париську Світову Виставу. Вона, француженка з походження нащадок старинного роду графів Деляне. Сара Деляне вийшла заміж за Джемса Рузвельта, батька президента. Ще молодою дівчиною представили її Наполеонові III. підчас Світової Вистави в 1867. р. Тепер прийме її президент Лебрен.

ОТТАК СОБІ.

Найбільша розгубленість це лежати під автом і оглядатися зіваючи на всі сторони

*

Якби ми знали що про нас говоритимуть, коли нас уже не буде, то нас уже давно не булоб.

*

Коли мурини їдуть на ферії, то вони вже не опалюються.

*

Щоб жити співаючи, треба мати голос.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

МИЛИЙ ГІСТЬ.

— Прошу пана, в сальоні чекає якийсь пан і каже, що хоче з вами говорити.

— Попроси його щоб хвилину заждав, а впрочім дай йому крісло.

— Колиж бо він хоче всі меблі, бо це судовий екзекутор

ФЕРАЛЬНИЙ ДЕНЬ.

— Що? Нині у пятницю йдете на рибу? Хіба ви не знаєте, що це феральний день?

— Знаю... і хочу переконатись, чи для риб він також феральний.

Свячене у Львові.

СВЯЧЕНЕ У „ЗОРІ“.

Як щороку, так і в цьому році, в неділю 16-го -го ц. м. Т-во ремісників, промисловців і торговців „Зоря“ уладило у власній прегарній домівці при вул. Вірменській 25 традиційне свячене, яке — не зважаючи на безліч одночасних інших українських імпрез і велику спеку — зібрало повно членів за столами вздовж стін великої салі. Акту посвячення доконав о. Горчинський, який виголосив теж гарну промову про конечність саможертвенної праці, без якої нема воскресення, та віру, яка зрушує камені. З гостей промовляли: голова „Міщанського Братства“ пос. д-р Ст. Біляк, адв. д-р Р. Секела, ред. І. Кедрин, ред. Я. Шавяк, — а дякував гостям заслужений голова „Зорі“ дир. Ю. Сидорак. Чисельно зібрана реміснича молодь переплітала всі промови бадьорими піснями.

Т-во „Зоря“ стає щораз більше зразковою українською організацією, до якої члени привязані не тільки становими інтересами, але справжнім сентиментом. Власна камяниця у центрі міста з прегарною домівкою, систематична й повна посвяти праця провідників, тепла й тісна участь пань, жінок та сестер українських ремісників, при уладжуванні всяких імпрез, врешті щораз глибше зрозуміння ваги пропагованих гасел організації і розбудови українського міщанського стану — все воно разом складається на величезну вартість „Зорі“, як національної станиці.

СВЯЧЕНЕ КОМІТЕТУ БУДОВИ ЦЕРКВИ СС. ВАСИЛІЯНОК У ЛЬВОВІ.

Радісною вісткою — по благословенні дарів о. кан. Лицинском — поділився з присутніми (понад 100 осіб) о. кан. Ю. Дзерович, голова Комітету будови церкви. Він подав до відома, що влада міста затвердила вже пляни церкви при вул. Потоцького та що Комітет має вже 120.000 цегол, 3 ваг. гашеного вапна та до 30 тисяч золотих у готівці. Але все це ще за мало, коли взяти під увагу, що будова церкви має коштувати коло 150 тисяч золотих. Будова церкви розпічнеться цього року. Посвячення угольного каменя під будову церкви відбудеться торжественно в червні ц. р.

Преосвященний Никита, що взяв участь у свяченім, передав у гарній промові від Митрополита благословення Комітетові будови церкви в його гарнім ділі.

Крім того промовляли: д-р Ст. Біляк, п. Методій Гебус, представник Т-ва „Зоря“, адв. д-р Роман Секела, представник читальні на Вульці, інж. Витковицький з Маслосоюзу, п. Рудницький з Нар. Торговлі та ін.

Промовці торкались передовсім справи будови церкви, впевняючи, що українське громадянство поспішить радо на ту ціль з жертвами. Між присутніми на свяченім зібрано на ціль будови церкви 74.02 зол.

СВЯЧЕНЕ В МАРІЙСЬКОМУ Т-ВІ ПАНЬ.

Марійське Т-во українських жінок уладило 16. ц. м. традиційне свячене у своїй домівці при вул. Руській. Зібралося кількадесять членок, поважних українських громадянок, що під проводом заслуженої голови п. О. Бачинської провели при спільному столі мило кілька годин. Між гостями були оо. з ЧСВВ Сеньківський і Назарко. Промови переплітано товариською гутіркою та співами.

По широкому світі.

Абісинський негус рішив переїхати до Палестини, де вже є його жінка. Він зовсім покине політичну діяльність.

В Англії помер льорд Пилип Сновден, що двічі був міністром. Як міністр торговлі обстоював він засаду вільної торговлі.

Совітський уряд виповів манджурському договір про плавбу на граничних ріках.

Данія дуже торжественно святкувала 25. роковини володіння короля Християна Х.

—o—

БОЛГАРСЬКИЙ КОРОЛЬ ХОЧЕ ПРИВЕРНУТИ ДЕМОКРАТИЧНІ ВОЛЬНОСТИ.

Кріза болгарського уряду проволікається, бо підчас переговорів у цій справі виявилась основна ріжниця думок між прем. Кіоссеівановим та королем Борисом.

Король уважає, що необхідно як найскорше привернути в Болгарії демократичні вольности, розписуючи вибори. Навпаки, на думку премієра, теперішня ситуація не дозволяє на те.

Заслуженому письменникові і діячеві.

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМЯТНИКА НА МОГИЛІ ІВАНА ЛИПИ У ВИННИКАХ.

В неділю 16. ц. м. відбулося посвячення памятника на могилі визначного письменника та громадського діяча Івана Липи на цвинтарі у Винниках. Після Служби Божої в місцевій церкві уформувався похід на цвинтар, що його вів о. декан **Гірняк** в асисті о. **Осташевського** з Підберезець, **о. Уляновича** з Лисиничів та **о. д-ра Богонюка**. В поході взяла участь поважна скількість місцевого громадянства і гостей зі Львова. Співав місцевий хор, грала теж місцева орхестра.

На цвинтарі після посвячення памятника виголосили промови: **о. декан Гірняк, Андрій Петренко** (від „Товариства допомоги еміґрантам з В. України“) і **д-р К. Коберський** (від Товариства письменників і журналістів ім. І. Франка.) Відтак під звуки пісні „Ой Морозе, Морозенку“ делегації покрили памятник вінками від місцевих установ і „Т-ва опіки над еміґрантами з В. України“ (чудовий вінок з тюліпанів). Памятник на могилі І. Липи роботи артиста-різьбаря А. Коверка достроюється до памятника на сусідній могилі Січових Стрільців. Памятник цей уфундував син незабутнього Івана Липи, відомий письменник Юрій Липа, (що є тепер лікарем у Варшаві.

Свято це — доказ пієтизму сина до батька і культури українського винницького громадянства, яке взяло в ньому участь у дуже великому числі, складаючи й від себе поклін Тіням заслуженого письменника і громадського діяча.

З організаційного руху.

Збори українців галицької (стрийської) дільниці м. Львова.

В суботу 15. травня у домівці читальні при вул. Супінського 21. відбулись збори українців першої т. зв. галицької чи стрийської, дільниці м. Львова. Ця дільниця має чи не найбільше українців: офіціяльна статистика подає тут поверх 8.000 греко-католиків та близько 5.000 свідомих українців (є їх, очевидно, далеко більше). Більшість їх — це інтеліґенти. Не зважаючи на те (чи може саме тому!) зорганізованого життя українців тої дільниці, як колективу, обєднаного спільними інтересами, тут майже ніколи не було і всі спроби в тім напрямку йшли завжди, як по груді. Велика причина цього — брак відповідної домівки, бо домівка при вул. Супінського ніяк до таких цілей не надається.

Тепер маємо нові спроби оживити українське життя у тій дільниці, головно заходами адв. **д-ра Романа Секели**, який теж проводив згаданими зборами. Зібралось ок. 50 громадян. Цікаві і змістовні реферати виголосили п. **Рудницький**, представник Н. Торговлі, про реалізацію гасла „Свій до Свого“, та п. **В. Похмурський** про етнічний та віроісповідний вигляд Львова, зокрема галицької (стрийської) дільниці. Обидва реферати повинні бути рішуче видруковані. У дискусії забирали голос: **д-р Філярет Колесса, п-і Фіголева, ред. Я. Шавяк, о. д-р И. Застирець, дир. Авг. Домбровський, ред. І. Кедрин, пос. д-р Ст. Біляк, п. Яцишин, дир. М. Таранько і ін.** У дискусії порушували головно справу вписів до двох рідних шкіл на терені дільниці та пятнували батьків, які воліють посилати своїх дітей до чужих шкіл, де діти не мають ніякої змоги виховатись на українських громадян. — З огляду на пізню пору рішили відкласти вибір старшини до чергових сходин.

ЯПОНІЯ БУДУЄ 165 НОВИХ КОРАБЛІВ.

ТОКІО, 18. 5. П. А. Т. Аґенція Домеї повідомляє, що Японія будує тепер 165 нових кораблів містоти 660.000 тон, а має вже 3.300 пароплавів містоти 4,169.000 тон. Торговельні кораблі транспортові пошукують тепер понад 5.000 моряків. Японська торговельна маринарка так швидко розвивається тепер, що в останнім часі недостає моряків на залоги нових кораблів.

—o—

ТАЄМНЕ ВБИВСТВО.

МОСКВА, 17. 5. ПАТ. Вчора рано вартовий летовища для легкопадів і ширяків московської ради Осоавіяхіму біля Москви Канкотов впустив на летовище слухачів військової летунської академії й опісля вистрілив до слухача Павлова-Сільвинського та вбив його на місці. Другого слухача Антонова зранив. У тій справі прокуратория повела слідство.

ПОВСТАННЯ КОМУНІСТІВ В АЛЬБАНІЇ.

ТІРАНА, 17. 5. П. А. Т. Альбанське пресове бюро повідомляє: Революційний рух скінчився повною невдачею. Урядові війська пішли в погоню за розбитими повстанцями. З найдених документів в одіннях убитих і повстанців виходить, що повстання викликали комуністи. Передна сторожа урядових військ, що вийшла з Вальони, стрінула повстанців на шляху з Вальони до Тепелені недалеко просмику Проці. **По короткім бою повстанці відступили. Провідник повстанців Ісмет Тото поляг підчас бою.**

—o—

ФРАНЦІЯ ВІДСИЛАЄ НАЗАД 17 ЛІТАКІВ ДО ЕСПАНІЇ.

ПО, 17. 5. П. А. Т. 17 еспанських урядових літаків осіли нині на французькій території недалеко По. Авас повідомляє, що ці літаки вилетіли нині в год. 5-ій рано зі Сантандер до Більбао й осіли к. год. 8.30 на французькій території, бо збилися з дороги внаслідок мряки. Згідно з інструкціями міністерства летунства літаки дістали приказ негайного повороту до Еспанії, як лише позволять на це атмосферичні умовини. Їх буде ескортувати французький воєнний літак. До місця осідку літаків виїхали капітан Гіленар, провідник міжнародньої контролі і комісар спеціяльної поліції над еспанським кордоном.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського**, Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до переховання літом.

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмараґд“ перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини**. Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні, третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмараґд“, Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 8—10

— **Кооператива „Базар“** у Львові повідомляє своїх членів, що товарові звороти за рік 1936. можуть підняти у крамниці при вул. **Руській ч. 3.** При цій нагоді повідомляємо, що маємо на складі найновіші зразки сезонових новостей: білля, рукавички, шалики, кравати, панчохи і скарпитки. Просимо оглянути без обовязку купна.

— **Опера „Ноктюрн“ — Лисенка і „Вечерниці Ніщинського як шкільна вистава.** Обіжником з 19. 4. ц. р. ч. ІІ. 7105/37, Кураторія Львівської Шкільної округи дала дозвіл на виставу вище згаданих творів Лисенка і Ніщинського для шкільної молоді. Вистава відбудеться в пятницю

21. 5. ц. р. в год. 4. попол. в салі Великого Театру. З огляду на красу і великі мистецькі цінности обох творів у редакції й інструментації д-ра С. Людкевича, вистава ця набирає для нашої молоді великого виховно-мистецького значіння. Тому не сумніваємося, що управи поодиноких наших шкіл скористають з цієї рідкої у нас нагоди такої гарної і цінної імпрези та зорганізують численну участь учнів своїх заведень під відповідною опікою. В справі білетів і всяких звязаних з цим інформацій треба звертатись до Управи Філії української держ. гімназії, вул. Пекарська ч. 19., тел. 231—04.

Ґрафічний конкурс

Колектура Льотерії Клясової „Надія" оголосила за посередництвом Кружка Артистів Графіків Реклямових (КАҐР): **КОНКУРС НА ПРОЄКТ РЕКЛЯМОВОГО ПРОСПЕКТУ КУПНА ЛЬОСІВ ПОЛЬСЬКОГО ЛЬОТЕРІЙНОГО МОНОПОЛЮ.** Конкурс є доступний всім графікам замешкалим на терені Річипосполитої.

За найкращі праці є визначені такі нагороди: **І. НАГОРОДА — ЗОЛ. 300.—, ІІ. — ЗОЛ. 250.—, ІІІ. — ЗОЛ. 150.—, IV. — ЗОЛ. 100.—.** Крім цього Колектура „Надія" купить евент. більшу кількість ненагороджених праць у ціні зол. 50.— за проєкт.

РЕЧИНЕЦЬ НАДСИЛАННЯ ПРАЦЬ МИНАЄ 18. ЧЕРВНЯ 1937 Р.

Докладні умовини конкурсу розсилає на бажання К. А. Ґ. Р. у Варшаві, вул. Балуцького 30/7, а також Колектура „Надія", **ЛЬВІВ, ЛЕҐІОНІВ 11 І ВІДДІЛ: ВАРШАВА, МАРШАЛКІВСЬКА 117.**

2—2

— **Українці львівського повіту, позір!** За дозволом львівського повітового старости з 4. V. ц. р. ч. Поль 10. а/16/37. відбудеться в усіх селах і містах львівського повіту збірка на „писанку" для „Рідної Школи" від 16. до 23. травня ц. р. Нехайже в тім часі ніодин українець і ніодна українка львівського повіту не відтягнеться від зложення дару на „писанку" для „Р. Ш." Нехай кожний українець львівського повіту ділом докаже, що добро „Рідної Школи" лежить йому на серці. Богатих жертв від усіх українських громадян львівського повіту жде — **Рада Львівського Повітового Союзу Кружків „Рідної Школи".**

— **„Проблеми української національної консолідації".** Реферат на цю тему виголосить ред. З. Пеленський заходом Т-ва Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка і „Молодої Громади" в Товаристві „Молода Громада" у четвер 20. ц. м. Початок год. 7. веч.

— **ІІ. Зїзд абсольвентів Торговельної Школи Р. Ш. у Львові.** В неділю 16. ц. м. відбули свій ІІ. Зїзд абсольвенти Торг. Школи Р. Ш. у Львові. Цей зїзд був рівночасно Установчими Зборами їх товариства. До цієї справи повернемо ще завтра.

— **Нові українські часописи.** В Коломиї появляється від 1. квітня ц. р. громадський двотижневик Покуття **„Трембіта".** Видає видавництво „Основа" в Коломиї, редагує колеґія, відповід. редактор Мих. Волощакевич. — Майже одночасно появилося в Коломиї перше число тижневика **„Авангард".** Оба часописи мають виразне національне обличчя і гостре протикомуністичне наставлення. — У Кремянці на Волині появився український евангельський місячник **„Будівничий Церкви",** якого редактором і видавцем є якийсь Д. Гарасевич.

— **Вистава української преси на Замарстинові.** Заходом виділу чит. „Просвіти" на Замарстинові відкрито в неділю 16. ц. м. виставу української преси в домівці читальні. Рано о. М. Харина відправив Службу Божу в каплиці, що міститься біля читальняної домівки, і виголосив проповідь, взиваючи батьків, щоб записували своїх дітей до шкіл „Р. Ш.". По Службі Божій ред. В. Качмар виголосив реферат про значіння української преси для нації, о. М. Харина перетяв стяжку до салі вистави і присутні залягли велику салю чит. „Просвіти", гарно прибрану рушниками, де виставлено всю українську пресу. Вистава робить дуже миле враження і тому якнайбільше осіб, головно молодь, повинна оглянути її. Вистава буде відкрита до 19. ц. м.

— **Відгомін матуральної афери.** До нового письменного іспиту зрілости в гімназіях у Львові й на провінції не допущено коло сотні абітурієнтів. В самому Львові не допущено 80 учеників. Тому, що багато з них в афері з викраденими письменними темами не брали участи, вони рішили шкільне рішення заскаржити до суду.

— **Великий врожай овочів** заповідається в Заліщиччині. Черешні будуть вже з кінцем травня доспілі. Виноград також заповідається добре.

— **„Одепшець урощенє"** — кричить варшавський ендецький „Дзєннік Народови" (ч. 106), обговорюючи статтю „Діла" про рятування українського напливового елементу (зарібників, слуг) в містах, м. і. і в Люблині, куди напливає населення з холмських українських сіл. Думаючи ,що вже українців у Холмщині звели, ендеки кричать: „Повінно сєн одепшєць те урощеня". А проте українці там є і будуть.

— **Хмароломи, громовиці, пожежі.** Минулої суботи попол. над ріжними місцевостями Сх. Галичини перейшли градові бурі і наробили значних шкід. У Львові ударив грім у радієву вежу на площі Східних Торгів і ушкодив антену. Над Дрогобичем обірвалася хмара, причому дощ падав три години. Річка Побіг виступила з берегів і залляла кілька вулиць. Вода доходила до 1 метра висоти. В рафінерію „Польмін" ударило 5 громів. Підчас бурі в жидачівському повіті грім ударив у стодолу в Новім Селі і спалив її дотла. В Ославах Білих повіт Надвірна згоріла від грому загорода Юрка Юращука. Пожежа перекинулась на сусідні будинки і знищила 14 загород з інвентарем.

— **Протисобача акція у Львові.** Ветеринарійний відділ міського виділу здоровля ствердив у першому кварталі ц. р. 26 випадків скаженини у псів, що покусали кількадесять осіб. Людей піддано щіпленню, а пси вбито. Взагалі проти собак, що волочилися по місті розведено як звичайно нагінку і в результаті страчено електричним струмом 512 собак і 33 коти.

— **Війти перед судом.** Львівський суд займався трьома війтівськими справами з дефравдаційним підкладом. І. Фендьо, війт із Жиравки, відповідав за присвоєння податкових грошей на суму 1.600 зол., фальшування документів і нелегальну підвишку своєї платні із 150 на 250 зол. Солтис громади Ляни спроневірив кількадесять зол., а касієр міста Любачева, В. Інгльот поверх сто. Присуди будуть оголошені пізніше. — Тернопільський суд засудив Михайла Юнка, війта в Синяві пов. Збараж за спроневірення громадських грошей на 1 рік вязниці з 5-літним припиненням.

— **Смерть під колесами потягу.** В селі Підбірцях під Львовом склалася в часі бурі жахлива подія. Доньки залізничого службовця Шиина, 6-літня Єлисавета і 8-літня Ядвига, вийшли з парасолем напроти батька, що вертався зі Львова. Через неувагу обі дісталися під колеса потягу, при чому Єлисавета погибла на місці, а Ядвизі розчерепило голову. В безнадійному стані відставили її до львівського шпиталю.

— **Джерела нафтової ропи в Березівщині.** На просторі єпископських лісів у копальні „Ліс", власности Бухвальда з Березова, викрили величезні джерела нафтової ропи. Добувають пів вагона денно. Підчас верчень натрапили також на багаті джерела мінеральної води.

— **Плямистий тиф у Калущині.** В Лдзіному калуського повіту стверджено чотири випадки плямистого тифу. Адміністраційно-санітарна влада видала відповідні розпорядки.

— **Велика пожежа.** В Ігровиці (Тернопіль) вибухла пожежа в господарстві Іллі Біловуса. Згоріли хати та будинки пятьох господарів вартости 10.000 зол.

— **Нові учительські етати на Волині.** З новим шкільним роком організує міністерство освіти 450 нових учительських етатів на Волині. Через те творять на Волині кількадесять нових вселюдних шкіл. Певна річ, що українці мало з цього скористають, зате більше кольоністи. Всеж таки українці повинні на цю справу звернути увагу й українські кандидати повинні негайно внести подання до волинської кураторії.

— **Напір польських кооператив на Волинь.** На Волині є тепер 1100 кооператив („спулдзєльні"), зареєстрованих в польському „Сполем" і 270.000 членів. Ці кооперативи мають 2100 крамниць і 5.000 осіб занятих в крамницях. Ось чому відібрали нагляд РСУК-у над кооперативами Волині а РСУК за скоро згодився.

— **Строгий присуд.** Розправа перед судом присяжних у Станиславові проти студента теольоґії Михайла Остапюка та Ольги Шандрівської, яким закинено протидержавну діяльність, скінчилася в суботу вечором. Остапюка засуджено на 10 місяців, а Шандрівську на 8 місяців вязниці.

— **Кінець страйків.** У Коломиї скінчився страйк робітників, занятих при каналах і вивоженні шутру. Всі дістали підвишку своїх зарібків. — В Підгорцях калуського повіту зліквідовано страйк робітників у цегольні. Робітники дістали підвишку.

— **Красна хроніка.** Під особовий потяг, що їхав із Стрия до Станиславова, кинулася біля Моршина 24-літня Варвара Фус зі Львова, при чому колеса відтяли їй обі ноги. Причиною самогубства була нещаслива любов. — В тартаку фірми Глейнгер у Брошневі пов. Долина згинув 19-літній Юрко Фітак, придавлений [illegible] трачиння. — В Олексичах Нових пов. Стрий вибухла пожежа у шкільній стодолі, що знищила кільканадцять будинків. — В Бережниці Рівенського повіту 25-літній Євсей Скварко і 19-літня Дарія Кучер, не могучи побратися, відобрали собі життя, кинувшись до криниці. — В парку Любомирських у Рівному скінчив самогубством, напившись лізолю, Ернест [illegible], безробітний учитель, родом із Шлеська. — У Мізуні пов. Долина невідомий вломник закрався до рим.-кат. костела, надкроїв чашу, щоб переконатися чи золота, та покинув її. Опісля розкроїв ножем скарбонку, та нічого в ній не найшов. — За виконування та продаж порнографічних знимок тернопільський суд засудив Льва Брунвальда на 3 місяці арешту. Абр. Шеліхта з Теребовлі на 3 місяці.

— **Біольоґічна стація на Поліссі.** Варшавський Інститут Наукового Т-ва зорганізував під Пинськом у горі Піни нову потасиольоґічну стацію, призначену до гидро-біольоґічних дослідів річних і багонних від під назвою „Поліська біольоґічна стація". Досі були в Польщі дві гидробіольоґічні стації: на Гелю і на Віґрах.

— **Ученики гандлюють.** Школа „пшиспособєня купецького поль. тов. розвою зем всходніх" в Пінську на Поліссі зорганізувала в Пінську крамницю „Скуп сільських продуктів". Продають в крамниці ученики цієї школи і так відбувають рівночасно обовязуючу практику. Інші ученики ходять безінтересовно з кошиками по ринку і купують сільські продукти. В крамниці є яйця, гриби, фасоля, масло, сир і т. п.; мають також зорганізувати в цій крамниці дрібну продажу риб. Зате українських крамниць державні чинники не позволяють закладати.

— **Протинімецькі репресії.** Адміністраційна влада в Лодзі закрила німецьку друкарню („Фрає Прессе"), в якій друкувалося сім німецьких часописів і видавництв. Сталося це на основі будівельно-поліційних приписів. Друкарня находилася в цій домівці 35 літ. Слід згадати, що в останньому часі влада розвязала німецьку спортову організацію в Лодзі та Союз німецьких учителів.

— **Як інкасент і возний бавилися у Варшаві.** До Варшави приїхав інкасент маґістрату одного провінціяльного міста з возним, щоби відобрати більшу суму грошей з Банку Польського. Замісць вертатись з грішми додому, вони пішли до одного ресторану і розпочали широку забаву з жінками легких обичаїв. Забава тревала три дні і три ночі, після чого оба зголосилися на поліцію і повідомили, що їм вкрадено з валізки кількадесять тисяч зол. Поліція доходить, чи їх справді обікрали, чи вони спроневірили ту суму. Покищо обох арештовано.

— **Самоходова катастрофа** склалася на варшавській шосі під Сьредзіньском. Особове авто, ведене власником Романом Барабашем з Варшави зударилося з вантажним самоходом, причому одна із пасажирок Вацлава Орловська згинула на місці, а Барабаш помер, перевезений до шпиталю в Радомю. 2 особи тяжко потовклися. Новий особовий самохід німецької марки, хоч малий, перевернув великий вантажний самохід, що віз 8.000 кг. товару, опісля впав на придорожний стовп і розпався на тріски. Біля стовпа находився став 7 метрів заглибшки і мало бракувало, а всі подорожні були би потопились.

— **І галапаси пожиточні.** З Позиная відлетіли до Льондону, опісля до Канади міліон галапасів боровика. В канадійських лісах робить знищення личинка боровика, занесеного з Европи. А що тамошній боровик є вільний від галапасів, які нищать його в европейських лісах, тому вивозять його з Европи до Канади.

— **За вбивство поліцая.** Минулого року вбито в Лідзбарку на Поморі поліціянта Сікору, що приловив був трьох злодіїв і привів на поліційну станицю. Коли тут переводив на них ревізію, один із придержаних, Венцковський, стрілив до Сікори з револьверу і зранив його тяжко. Арештований втік, одначе незабаром знову його зловили. Окружний суд у Бродниці засудив Венцковського за низку грабункових нападів, вломів і крадіжей на 22 роки вязниці, а за вбивство на кару смерти і втрату громадянських прав. Двох його товаришів засуджено на менші кари вязниці.

— **Авто впало з моста в ріку.** На мості над Бялою коло Тарнова зустрівся особовий самохід

з селянською фірою. Коли коні сполошилися, їдучі автом ем. хорунжий Возняк і Маріян Баричко скрутили так нещасливо, що авто розбивши поруччя, впало в ріку з 10-метрової висоти. Оба пасажири тяжко потовклися і почали тонути, одначе один прохожий їх вирятував. Їх перевезли до тарнівського шпиталю.

— **Трагічна їзда.** В Коморовицях бельського повіту вантажний самохід наїхав на селянський віз, на якому сиділи три особи, з цього дві жінки. Наслідком зудару візник Ян Мендель із Старого Бельська впав із воза під колеса самоходу і погиб на місці. Тяжко потовчені жінки, Анну Гуру і Марію Паду перевезли до шпиталю.

— **Свідоцтво доброї господині.** В домашнім господарстві є річи, які характеризують паню дому. Сніжно біле, дбайливо виплекане білля промовляє більше на її користь, ніж дорогоцінности, які не вимагають спеціяльних заходів. Досвідчена господиня знає, що секрет властивого плекання білля полягає на її пранню випробуваним милом Олень-Шіхт, відомим і ціненим чотирма поколіннями господинь, бо є вироблюване з найліпших сирівців, тому воно білля хоронить і робить його сніжнобілим.

—o—

З кіна.

КІНО „КАСІНО“: „ЧАРІВНИЦЯ З САЛЕМ“.

Фільм основана на правдивій події з половини XVII. віку в американському стейті Массачузетс. У селі Салем вірили у чарівниці, головно від тоді, коли одна муринка почала ворожити людям усяке добро та лихо. Досить було випадкового збігу обставин, щоб ударив грім, прийшла буря і деякі з II „пророцтв“ буцімто справдились, досить було зависти та сплітох, щоб одну, другу та третю жінку обвинувачували у зносинах з чортом. Поява політичного втікача, що скривається в малому селі і часто блукає лісами змінює переконання, що чорт ходить довкола. Вся ця побутова картина з забобонного, напів дикого села звязана з любовною історією. Головні ролі грають Кльодет Кольбер і Фред Мек Меррі.

Спорт.

БІГ НАКОЛЕСНИКІВ ЗА ЧАШУ Л. Т. К.

Біг на 30 км. виграв Степаняк (Україна) у часі 1:18 **У бігу на 100 км.** Колтуцький з України здобув друге місце. Докладний звіт із цих змагань подамо в черговому числі.

УКРАЇНА — Т. Ш. Л. 2:1 (2:0).

Товариські змагання обох дружин закінчились скромною перемогою України, яка виступила до цих змагань у експериментаційному складі, випробовуючи ріжних молодших грачів. Перша половина, коли грав „слабший склад“, була куди краща від другої. Грачі грали мудріше й амбітніше. Добре випала гра лівого крайника і лівого лучника.

Ворота стріляли у цій частині гри лівий крайник (у 22 хв.) з перебою і Богурад (36 хв.). В помочі добре грав Романець.

У другій половині майже ввесь час переважає Т. Ш. Л. Напад України не вміє навязати зі собою контакту. Максимів на крилі слабший від свого попередника. Т. Ш. Л. здобув ворота вже в першій хвилині другої половини. В помочі слабший Шумовський.

Глядачів доволі багато.

Лехія II — Україна II 3:2. Мист. А-кляси. Ворота для України добув Малюха.

Україна (юніори) — Рекорд (юніори) 5:0. Заслужена перемога молоденьких грачів.

ГОСТИНА ВІДЕНСЬКИХ ПРОФЕСІОНАЛІВ У ЛЬВОВІ

Вієнна — Погонь 5:1 (2:1).

Після останніх невдач Погоні надіялися всі слабої гри львівської дружини. Та Погонь заграла зовсім несподівано добре і в першій половині була для Вієнни навіть гідним противником.

Вієнна не показала такої гри, як колись Адміра, але всеж таки була вона справді дружиною високої европейської кляси. Зокрема тоді, коли у другій половині мали віденці запевнену перемогу, показали вони багатий репертуар футбольної техніки і тактики. Віденці грали, не висилюючись і не витрачуючи сил у

Масово крадуть гроші на Україні і Білорусі.

НОВА ЧИСТКА У ПРОФЕСІЙНИХ СОЮЗАХ.

МОСКВА, 17. 5. П. А. Т. В суботу закінчилася сесія VI. зїзду всесоюзної центральної ради професійних союзів, що почався 28. м. м. Тоді теж перший секретар Шверник виголосив обширну промову з гострою критикою діяльности професійних союзів за бюрократизм, засмічення ворогами народу, легковаження справ членів і розкрадання державних грошей головно на Україні і Білорусі та в ленінградськім і курськім районі. Цю промову Шверніка, який узяв на себе вину за „засмічення“ професійних союзів ворогами народу, надрукувала большевицька преса щойно тепер. Зїзд рішив зліквідувати ради професійних союзів. Першим секретарем зїзд вибрав далі Шверніка і 4-ох дальших секретарів, а саме: Ніколаєва, Москатова, Брегмана та Єгорова. До президії ввійшло 15 осіб. Одночасно викинули Березіна і Романенка та кандидатів Зибіна і Петінського як ворогів народу; Авізова викинули за неморальне життя. Швернік заявив, що Г. П. У. дотепер арештувало як ворогів народу Зарікова, керманича відділу закордонних робітників; Котова, керманича відділу обезпечень; Антошкіна, заступника директора науково-дослідного інституту та Мілютіна, редактора тижневика „Обезпеченеві справи“.

Дальші успіхи національних військ.

САЛЯМАНКА, 17. 5. ПАТ. Згідно з офіціяльним комунікатом національних військ на біскайському фронті заняли багато місцевостей, що мають велике стратегічне значіння, м. ін. село Чересіка та важний комунікаційний вузол Цугастіста. Ворог потерпів великі втрати. На мадридському фронті національні війська вдержали всі свої дотепер, становища. Вістка про окруження університетського міста та становищ націоналістів у Толедо є неправдиві. На відтинку Толедо урядові війська потерпіли в останніх наступах такі великі втрати, що їх кількість зменшилася на 50 проц.

—o—

бігах за мячем. Кожний грач стояв завжди там, де мяч мусів упасти. Зате бігали за мячем противники — очевидно без успіху, бо були іноді моменти, що мяч мандрував цілі мінути від одного віденського грача до другого, а грачі Погоні безрадно тільки бігали то сюди, то туди.

Найкраще подобалися з віденських грачів оба оборонці Шмаво і Райнер, середущий помічник Гофман, Фішер на середині нападу, лівий крайник Ердль.

В Погоні найкраще грав Матіяс II у нападі і Мазйовський. Добре теж грав спершу на обороні Єжевський, який теж здобув перші ворота для... Вієнни. Одинокі ворота для Погоні здобув Матіяс. Обі дружини грали в ослаблених складах. Вієнна грала без свого репа Гшвайдля.

Суддював п. Стшелецький. Видців к. 2.500

ПОГОНЬ — ВІЄННА 4:1 (2:0).

Заслужена перемога Погоні над Вієнною, яка легковажила противника. Погонь грала д. амбітно. Ворота здобув Заславський (Погонь Стрий...), Матіяс II і Волянів. Суддя п. Савицький безнадійний

Глядачів 3.000.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Макабі (Краків) — Гасмонея 2:1.**

СТРИЙ. **Погонь — Сян 6:2.** Ворота для Погоні здобув Заславський 4 і Карголь 2, для Сяну Партика і Дигдалевич.

ЛЬВІВ. **Святогор — Зоря 5:2.**

ОКРУЖНА ЛІГА.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Чувай 2:0 (1:0).** Ворота для Польонії здобув Єндрух, з цього одні з карного.

ЯРОСЛАВ. **Огніско — II. Сокіл 3:2 (1:0).** Ворота для Огніска здобули Міхалік 2 і Татарський, для Сокола Земба.

МИСТЕЦТВА А і Б-КЛЯСИ.

ТЕРНОПІЛЬ. **Поділля — Єгуда 4:2.** Поділля виграло мистецькі змагання з Єгудою, з якою не мало ніколи щастя в мистецтвах. По цій програній перед Єгудою стає марево спадку до Б-кляси.

МОСТИСЬКА. **Сокіл (Ніско) — Скала 4:2 (2:1).** Скала програла на власнім грищі.

МИСТЕЦТВА Ц-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. **Степ — Ґоль 2:1 (2:0).** Ворота добув Павличишин. Суддя п. Бик.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

ПРАГА. **Український В. С. — Главнова колєй 3:0 3—0.**

7. ц. м. мали відбутися чергові мистецькі змагання, до яких противник української дружини зовсім не ставився, віддаючи нашій дружині 2 пункти без гри.

Український В. С. — Швегльова к. II. 14:0 (9:0).

Замісць згаданих мистецьких змагань розіграла українська дружина товариські змагання, до яких виступила з кількома запасними, щоб переконатися чи можна буде на них покладати надії в разі потреби. Противник української дружини це останній із яким вона мусітиме ще грати за вхід до фіналу. Вже сьогодні участь української дружини у фіналі майже певна.

ЧЕСЬКА ЛІГА.

БРАТИСЛАВА. **СК Братислава — Русь Ужгород 6:0.** Останній виступ Руси у змаганнях за мистецтво чеської Держ. Ліги.

Кладно — Славія 1:1.

СК Пльзен — Наход 3:2.

Простейов — Вікторія Пльзен 3:2.

Жіденіце — Вікторія Жіжков 1:1.

ВІДЕНСЬКА ЛІГА

Адміра — Спортклюб 4:0.

Австрія — Рапід 5:0

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ПРАГА. **Шотляндія — Чехословаччина 3:1 (2:1)** На цих змаганнях було 40.000 глядачів. Шотляндці мали ввесь час перевагу.

БРЕСЛЯВ. **Німеччина — Данія 8:0 (4:0).** І на цих змаганнях було 40.000 глядачів.

ОСЛЬО. **Англія — Норвегія 6:0 (4:0).**

ВАРШАВА. **Репрезентація Варшави — Фльорідсдорф 3:3.** Гостина віденської дружини у Варшаві закінчилася нерішеним вислідом.

СИТКІВКА.

ВАРШАВА. **Чехословаччина — Польща 4:1.** Ці змагання програла Польща на тоці справді 5:0, але тому, що визначений Гехт зрезигнував із гри з Тарловським, Польща здобула один пункт вокавером. Були це змагання за чашу Дейвіса.

БРІСЕЛЬ. **Бельгія — Швайцарія 2:1.** Змагання за чашу Дейвіса.

АТРАКЦІЙНИЙ МЕТЧ З НАГОДИ „ДНЯ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВЦЯ“.

30. ц. м. відбудеться на площі Сокола-Батька „День Українського Спортовця“, що його уладжує У. С. С. Справжньою атракцією цьогорічного „Д. У. С.“ буде — як зачуваємо — футболевий метч: Ольдбої Центросоюзу — Ольдбої Маслосоюзу. Склади обох репрезентацій викличуть певно велике зацікавлення серед усіх українських спортовців Львова.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва“ під арт. пров. В. Блавацького.

ЯВОРІВ:
18. V. Т. Шевченко.
19. V. Трафіка пані генералової.
20. V. Муравлі.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

СКАЛАТ:
18. V. Муж двох жінок.
19. V. Шаріка
20. V. Довбуш (Чорногора в огні).
21. V. Дівча з Маслосоюзу.

ТЕРНОПІЛЬ:
22. V. Шаріка.
23. V. Довбуш (Чорногора в огні).

Великий Театр:

Вівторок, 18. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія“ з А. Димшою.

Середа, 19. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія“ з А. Димшою.

КІНА.

АПОЛЬО: „Діти щастя" з Ліліяною Гарвей.

АТЛЯНТИК: „Мароко" з Марленою Дітріх і Гейрі Купером.

ВАНДА: „Анна Кареніна, „Люди в тунелю".

ГРАЖИНА: „Москва-Шангай" з Полею Негрі.

ЕВРОПА: „Опір на продаж".

КАСІНО: „Царівна з салем".

КОПЕРНИК: „Збунтована".

МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки".

МЕТРО: „Жайворонок" з Мартою Еґерт і музичні додатки.

МІРАЖ: „Вірна ріка" на осн. Жеромського.

МУЗА: „Нинішні часи" з Чарлі Чапліном.

ПАЛЯС: „Дорога до Рю де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільниць).

ПАКС: „Володар Каліфорнії".

ПАН: „Сан Франціско".

РАЙ: „Роз-Марі".

СВІТ: „Його золота рибка" та ревія

СТИЛЕВЕ: „Аллахів город" з Марленою Дітріх і ревія.

ТОН: „Володарка країни Кор"

УТІХА: „Самохід 99" і ревія.

ХИМЕРА: „Небезпечна білявка" з Мартою Еґерт.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5).

„Печера Адельсберг".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 18. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 17.00 Весела муз. авд., БІЛГОРОД (437) 19.50, 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Концерт балалайк. орх., 17.30 Віольончеля, 18.20, 19.00 Циг. музика, 20.00, 21.00 Оперетковi мельодії, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Концерт, 15.00 Для дітей, 17.20 Сопран, тенор, 19.40 Рецитації та пісні, 20.00 Твори П. Гофгаймера (у 400-ліття смерти) у вик. зальцбурського хору, 20.40, 21.00 „Чи можеш змінити мілюя" комедія, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. соната оп. 109 Бетовена, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Легка музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 22.00 Орг. музика, МІНХЕН (405) 16.50, 20.10, 21.00 Розр. концерт, 18.00 Брамсові твори, хор, солісти, 22.30 Концерт солістів, ПРАГА (470) 17.35 Квартет ч. 3. Мора, 20.05 Концерт хор. голляндського хору, 20.55, 21.00 Роз. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00 Орх. концерт, 13.15 Спів, 16.20 Гумор, 18.30 форт., 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт, РИМ (421) 17.15 Танц. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт.

Середа, 19. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.45 Форт. рецитель, 17.00, 20.10 Розр. музика, 19.00 Форт. дует і сол., 21.00 Орх. концерт, БІЛГОРОД (437) 20.30, 21.00 Гумор, 22.20 Розр. музика, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Спів, 12.45 Скрипка, 17.30 Сальон. музика, 19.25 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10, 20.45, 21.00 Орх. концерт, 19.25 Тисяча слів кохання, вес. авд., 21.45 Гайдн: Музика до драми „Король Лір" Шекспіра, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Вечір танку, 21.00 Нові марші, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.20 Танц. музика, 18.50, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Форт. рецитель Дж. Маскарді Кінтавалле, 22.30 Веселі мельодії та пісеньки, МІНХЕН (405) 15.40 Співаємо й танцюємо 16.10 Дута музика, 16.30 Моцартові твори, 19.00 Розр. музика, 20.10 Концерт, ПРАГА (470) 18.15 Військ. орх., 22.20 Твори на смичк. інстр., РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.45, 17.30 Спів, 16.30 Форт., 20.15 Пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Фестіваль Масснета, РИМ (421) 17.25 Скрипка, 18.50 Розр. музика, 20.40 Легка музика, 21.00, 22.00 23.00 Трансм. із міліян. Ля Скалі, „Ле Ботіід" поема Франк-а.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 18. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Для шкіл, 11.30 Для шкіл: У шкільному городці, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орхестра, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Поборювання бурянy підчас росту рослини, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Інформаційна газетка в українській мові, 15.25 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Пісеньки у вик. Вітаса, гр. пл., 15.50 Скринька для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Англійські пісні з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Орхестра, 17.00 „Будив пп. Ковальських", говорена повість, 17.15 Солісти: сопран, форт., 17.50 Про жінку, монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Касадо грає, гр. пл., 18.35 Літер. нарис: Крашевський у Львові, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Антагонізм села та міста, 19.20 Менше відомі вальси, 20.00 Про інструменти симф. орхестри: Перкусія, 20.15 Симф. концерт; у перерві коло год. 21.00 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.30 Ухил від норми, 22.50 Маєрбер: „Танок із смолоскипами" із гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.05 Танцова музика, 24.00—1.00 Концерт у вик. орхестри.

Середа, 19. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Про сорочинку, що росте в полі", Хор, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Вітамінові салатки, 14.30 Концерт бажань 15.00 Господарські вістки, 15.15 Зі звуковиків, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Досталь: „Сервус, Відне!" попурі, гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Фрімль: Два дуети з оп. „Роз-Марі", гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Робрехт: „Самум", гр. пл., 16.10 Для старших дітей: „Батьківщина" Бол. Пруса, 16.35 Орхестра мандолiністів, 17.00 Про київську кампанію, 17.15 Солісти: спів, скрипка, форт., 17.50 Із польської звірів, 18.00 Актуальна гутірка 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Концерт солістів, із гр. пл., 18.40 Заг. скринька, 18.50 Краса та порядок у сільській хаті, 19.00 Літер. нарис: Прус у перспективі часу, 19.15 Полотна та лен, 19.35 Концерт солістів: скрипка, віол., форт. 20.20 Із львівської вулиці, 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній денник. 20.55 Актуальна гутірка, 21.45 Трансм. з Відня: Гайдн: Музика до драми „Король Лір", орх., 22.10 Танц. музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танцова музика з гр. пл., 23.30 Музика з плит, 24.00—1.00 Концерт орхестри.

Радіокутик.

ПЕРЕДАЧА З ВІДНЯ ТВОРУ ГАЙДНА „КОРОЛЬ ЛІР".

Всі знають добре симфонії Гайдна, його камеральні твори, концерти й ораторії. Зате драматична музика цього репрезентанта класичної музики, передовсім його увертури, рідко виконуються.

Тим більш зацікавить усіх радіослухачів музика Гайдна до драми Шекспіра „Король Лір". Цей твір складається з увертури і чотирьох „інтермеццо" — музичних частин поміж поодинокими актами драми.

Перше інтермеццо висловлює ненависть і погорду для невдячности, з якою зустрічається король Лір; друге інтермеццо представляє бурю; змістом третього є почуття співчуття до долі нещасливого короля; останнє інтермеццо п. н. „Битва" змальовує страшний образ війни.

Цей цікавий твір почують радіослухачі в передачі з Відня 19. травня в год. 21.45 у виконанні орхестри Віденської Фільгармонії.

ОПОВІСТКИ.

Дирекція жіночої гімназії Українського Інституту для дівчат у Перемишлі, вул. Татарська 6, приймає зголошення до вступн. іспитів до кл. I.-IV. (до кл. IV. лише за призволом Кураторії) і до I. кл. загально-освітнього ліцею (виділи гуманістичний і природничий). Подання з відповідними залучниками вносити до 10. червня ц. р. Про речинці іспитів Дирекція повідомить інтересованих впору. 957 1—4

На українських інвалідів зложила читальня „Просвіти" Круженичі, зол. 7.35, як збірку підчас спільного свяченого.

На Рідну Школу зложив п. Варцаба зол. 2.—.

КОНКУРС.

Оголошуємо конкурс на директора справника Народнього Базару й Української Книгарні у Станиславові. Вимагана практика в ділянці паперовій і книгарській. Платня згідно з умовою. Подання пересилати на руки п. Теодора Мартинця, Земельний Банк Гіпотечний, відділ у Станиславові, вул. Собіського 11, до 20. травня 1937. 940 2-2

Надзірна Рада.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10